

Buena vista social club

film Wim Wendersa

V rámci Febiofestu sme si mohli pozrieť tento skvelý film, z ktorého sála niečo magicky čisté, ľudské.

Mohli sme sa poprechádzať ulicami kubánskych mestečiek, nasávať ich vône, cítiť to teplo a vlhko ošarpaných farebných stien, pred ktorými postávajú staré autá a polonahí Kubánci a Kubánčanky. Cítíme aj vládopritomnú chuť tabaku, a čo je najhlavnejšie, srdečnosť a radosť zo života.

To všetko a omno viac sa odzrkadľuje aj v hudbe, ktorá je prítomná v celom filme, keďže je to film o hudobníkoch, ktorí sa po rokoch dali do kopy a znovu začali hrať. Každý z početného súboru dáva do piesní svoj príbeh, a tak vzniká niečo nesmierne pravdivé.

Film šikovne spája hudbu, záznam z koncertov a rozprávanie členov skupiny. Z pohodovej Kuby sa napokon vydávame na vytúženú cestu do New Yorku, kde obdivujeme lesk kapitalizmu. A je to naozaj zaujímavé pozorovať tento stret človeka zo socialistickej Kuby s mrakodrapmi.

Nesmierny film. Svedčí o tom aj mimoriadna návštevnosť počas Febiofestu.

Kissed

film Lynne Stopkewich

V rámci filmového festivalu Febiofest v Prahe som si pozrel kanadský film Políbená (Kissed). Svojou témou a jej spracovaním je to veľmi zaujímavý a dráždivý film, ktorý vo mne drieme a z času na čas sa pohnem o kúsok ďalej v premýšľaní nad jeho bizarnou myšlienkou.

Sedím v modernej kinosále multikina a nado mnou sa usádzajú skupinky vybavené škatuľami s pukancami a colou. Jeden chlapík z Kanady nás víta na premietaní a hovorí o tom, že režisérka (Lynne Stopkewich) sa vo filme zaoberá sexualitou a smrťou.

Malé dievčatko, ktoré sledujeme na plátne sa nám zveruje so svojou fascináciou k mŕtvym zvieratkám. Nevieme odkiaľ sa to v nej berie, vieme len, že jej to spôsobuje rozkoš. Má totiž schopnosť vidieť dušu mŕtvoliek, ktorá vyžaruje z telíčiek ako oslepujúce svetlo. Svojimi vlastnými rituálmi sa lúči s mŕtvym vtáčikom, ktorého si prikladá na ružové líčka, ovoniava ho a jazykom ochutnáva jeho chuť smrti. Samozrejme s takýmto ponímaním rozlúčky s mŕtvymi je ťažké mať priateľov medzi „normálnymi deťmi“.

Z dievčatka vyrastá krásna mladá žena (Molly Parker). Stále chová tú svoju zvláštnu náklonnosť k mŕtvym. Zdá sa, akoby duše mŕtvych ešte mohli cítiť lásku i bolesť zo zaobchádzania s ich bezvládnymi telami. Sandra sa zamestnáva v miestnom krematóriu, kde sa chce naučiť umenie pripraviť mŕtvych na poslednú rozlúčku s príbuznými. A tak nasleduje ukážka toho, čo všetko treba narezať, pomixovať, vycucať a vyplniť na ľudskom tele, aby vyzeralo ako živé a aby vydržalo v celku.

Ťažisko príbehu napokon stojí na milovaní sa Sandry s mŕtvymi mužmi. Ide síce aj o akt fyzický, ale filmárom sa podarilo ukázať duševný zážitok z kontaktu s tým, čo telo počas svojho života zažilo. Krásne živé telo mladej Sandry stojí pred studenou mŕtvolou zakrytú bielou plachtou. Ona spúšťa svoje šaty na zem, krúti sa okolo operačného stola, pristupuje k milencovi, prihovára sa mu a napokon si na ňo jemne sadne a miestnosť zaleje biele svetlo. Na ďalší deň ju príbuzný chvália ako pekne pripravila ich zosnulého.

Do Sandry sa však zamiluje živý muž, ktorý sa ako jediný od nej dozvie o jej tajomstve. Je ňou fascinovaný a snaží sa preniknúť do jej pocitov. V snahe získať si z jej náklonnosti, ktorú chová k mŕtvym, skúša hrať mŕtveho, chce od nej, aby ho brala so sebou, no všetko márne. Sú milencami, normálne spolu súložia, ale nie je tam to svetlo. Nakoniec sa mu však podarí získať si Sandrinu lásku a jeho svetlo je najžiarivejšie zo všetkých.

Život je zvláštny, aspoň tak ako smrť.

Smrť a dievča

acid | film

film Romana Polanského

V niektorej juhoamerickej krajine po páde diktatúry sa ocitáme v dome na samote s dvoma manželmi.

On je politický činiteľ a práve bol vymenovaný za šéfa výboru pre čistenie zločinov, spáchaných v posledných rokoch. Ona vyzerá ako nepokojná, nevyrovnaná ženská.

Keď noc. Prichádza auto. Vystupuje holohlavý chlapík, aby doniesol pneumatiku, ktorú si zabudol zobrať manžel, keď mu ju pomáhal vymeniť na ceste. Vo vzduchu je napätie. Tieto tri postavy rozohrávajú dramatickú hru, v ktorej sa vzťah diváka k jednotlivým postavám neustále mení a divák sa nestíha čudovať, čo to ten režisér robí s jeho postavami.

Keď už to vyzerá, že to nemôže dopadnúť inak ako totálnym masakrom a šialenstvom na mieste, kde zúbožený holohlavý chlapík je viazaný, ťahaný "labilnou" ženou ku priepasti hovorí: "Čo mám robiť, ak sa priznám, zabiješ ma, ak sa nepriznám, tiež na zabiješ..." Prichádza prekvapivé, no vlastne jednoduché rozuzlenie. Virtuózne!

Malena a Amélia z Montmartru

filmy Giuseppe Tornatore a Jean Pierre Jeunet

Oba filmy s miernym oneskorením, ale predsa som sa rozhodol porozprávať vám o filme Malena a Amélia z Montmartru.

Oba filmy majú v centre záujmu ženu. V Malene je to nebezpečná krásavica, v Amélii peknučká víla. Oba k nám prišli pomerne s malým časovým odstupom. A tak som ich spojil do jedného článku.

Malena je filmom odohrávajúcim sa v prímorskom talianskom mestečku na začiatku druhej svetovej vojny. Na múriku pri pláži sedí skupinka mladých chlapcov. Prichádza štrnásťročný Renato na svojom novom bicykli. Okolo prechádza nádherná ženská a všetci so zataveným dychom hltajú jej krásu očami. Malena prejde a chlapci odídu na bicykle a fujazdia na ďalšie stanovisko. A tak ďalej. Krásna

acid | film

žena vzbudzuje údiv mužov a závišť žien. Mladý Renato sa zamiluje do tejto smutnej krásavice čakajúcej na svojho muža a odolávajúcej tlaku okolitia. Na taliansky spôsob spoznáva, čo je to sex a každý deň tajne sleduje svoju lásku. Svojím záujmom spoznal jej neľahký osud a vyrožďoval nám ho ako spomienku na ženu jeho života. Malena doplatila na svoju krásu a mestečko ju zlomilo, ponížilo a vyhnalo. Renato zbavený svojich predstáv a lásky nakoniec aj tak prispeje ku šťastnému koncu. Film o chlapčenských túžbach, ženách, mužoch a bezstarostnom južanskom živote.

Oproti tomuto povedal by som realistickému filmu je Amélia rozprávkou o tom ako mladé dievča žijúce vo svete skrytej nevšednosti a zábaviek sa jedného dňa rozhodne meniť životy ľudí vo svojom okolí. Robí ich pestrejšie, zaujímavejšie, plnšie, použitím rafinovaných, milých spôsobov. A nakoniec tak zmení aj svoj vlastný život a láska vzplanie medzi ňou a chlapíkom zbierajúcim odtlačky v betóne, pokrčené a roztrhané fotky z automatov, pracujúcim v predajni s pornom a v strašidelnom zámku. Celý film je prepletený nespočetným množstvom originálnych nápadov, maličkostí, ktoré osviežujú obyčajný život. Rozprávkovo milé scény pri ktorých sa dá smiať i plakať. Osobne ma najviac dostala scéna, keď postarší pán nachádza svoju krabičku, v ktorej mal ukryté celé detstvo. Tam som skoro plakal. Veľmi milý film.

La Haine

film Mathieu Kassovitza

Toto je príbeh o mužovi, ktorý padá z trinásteho poschodia, a ako tak padá, stále si opakuje, zatiaľ je to dobré, zatiaľ je to dobré, dôležitý predsa nie je pád, ale dopad.

Ozvú sa prvé takty reggae a Bob Marleyho hlas. Vidíme autentické zábery nepokojov a stretu polície s demonštrantami. Potom nás televízna redaktorka uvedie do deja. Na predmestí Paríža boli v noci nepokoje. Polícia zakročila proti demonštrantom, ktorí ničili, čo im prišlo pod ruku. Jeden z policajtov stratil služobnú zbraň. Nepokoje boli reakciou na neprimeraný zákrok policajta, ktorý vážne zranil mladého chlapca, ktorý teraz leží na áre v nemocnici.

Objavý sa čas, ktorý rozdeľuje film na akési časové podúseky jedného dňa. Výstrel. Vidíme mladého araba Saida so zatvorenými očami kdesi na parížskom sídlisku. Dej sa rozbieha. Vulgárne, trefné a dynamické dialógy sú jednou z hlavných devíz tohoto filmu. Takisto ako kamera. A musím pochváliť aj slovenský dabing. Tento film sa im podaril mimoriadne dobre.

Said sa stretáva so svojim kamarátom židom Vinzom. Sú to chlapci zo sídliska, vychovaní ulicou. Prichádzajú do rozbitej haly, kde sa stretávajú s tretím protagonistom, černochoom Hubertom, ktorý boxuje do boxerského mechu. Potiahne si z trávy. A stále tie vytríbené dialógy. Nepatrné odkazy v nápisoch na stenách, mini postranných príbehoch. Chlapci putujú po sídlisku. Vyjdú na strechu bloku, kde sa stretávajú s partiou chlapíkov posedávajúcich, pojedajúcich klobásy a baviacich sa o zbraniach z filmov. A neustále sa na nás valí tok dialógov, situácií, mnoho krát vyvolávajúcich smiech. Proste vidíme život sídliska, jeho pohyb.

Načrtáva sa nezmieriteľný rozpor medzi políciou a mladými zo sídliska, medzi ľuďmi z médií a obyčajnými ľuďmi, staršou a mladšou generáciou, prachatými a menej prachatými a tak ďalej... Vinz prezradí svojim dvom kamarátom, že on našiel policajnú pištoľ. Vzbudí tým znepokojenie u Huberta a začína konflikt medzi týmito dvoma nepokojnými, rozmýšľajúcimi postavami. Hubert je v postavení toho najskúsenejšieho, otca trojice. Vinz, akoby bol starší syn, ktorý chce urobiť niečo veľké, nejako zmeniť ten systém, ktorý musí znášať deň, čo deň. A Said je v úlohe mladšieho syna, ktorému ide len o to, aby mu nejaká dala.

Napätie sa stupňuje. Máme možnosť vidieť akési intermezzo, keď si Hubert dáva drogový trip znepokojený tým všetkým. Nakoniec pristúpi k oknu a pozerá na ľudí postávajúcich pod stromami. Deti na preliezkach. Mladého dídžeja v okne ako sa pripravuje zaliať sídlisko svojou hudbou. Vinz kde tu zazrie kravu, ktorá sa prechádza po sídlisku ako duch.

Trojica sa vyberá do centra Paríža za Asterixom, ktorý dlží Saidovi nejaké prachy. Na svojej ceste, vidia žobrákov v metre, divného starého pána, ktorý vychádza z toalety a drží chlapcom prednášku na

tému, nie je nič lepšie ako sa dobre vysrať, nakoniec prichádzajú za Asterixom a za dramatických okolností od neho odchádzajú, bez peňazí. Said s Hubertom okúsia brutalitu policajtov, Vinzovi sa podarí ujsť. Prechádza mestom ako bez duše. Po tom ako odchádza posledný spoj sa opäť stretávajú. Sedia pred veľkou obrazovkou na stanici metra. Občianska vojna v Bosne, Smrť Abdela Ischaha. Vinz v predstavách zabíja policajta. Naštve svojich dvoch kamarátov. Trojica ešte zažije stret so skinmi so silnou scénou, v ktorej Vinz miery na zakrvaveného Skína a nedokáže stlačiť spúšť. Skína si zahral sám režisér. Trojica zavíta na avantgardnú výstavu. Pokúša sa ukradnúť auto. Nad ránom nasadajú na metro a prichádzajú domov. Rozlúčia sa. Vinz dá pištoľ Hubertovi a rozdelia sa. Said hovorí Vinzovi vtip o míške ako ju dokopal akýsi opitý muž a po piatich minútach lynčovania sa nad ňu postaví a povie, myslel som si, že si lepší, batman. Zastaví auto, vystúpiu policajti v civile. Jeden miery na Vinza. Prásk, náhodou stlačí spúšť. Hubert príbehne a namieri pištoľ na policajta, on na Huberta. Záber na Saida. Zatvára oči. Výstrel. Koniec.

Čiernobiely film, ktorého som vám podal stručný obsah je jeden z najlepšie zrežovaných filmov aké som videl. Pohyb kamery a jej postavenie je do detailov premyslené, tak ako aj sled scén, strih, dialógy. Keď chcete zažiť naozaj unikátny filmový zážitok, navyše s pozoruhodným obsahom, hovoriacim v podstate o celom systéme, v ktorom žijeme, nemali by ste si nechať ujsť príležitosť pozrieť si tento film. V roku 1995 tento film získal cenu za najlepšiu réžiu v Cannes.

Európsky film v Košiciach

Prvý deň 7.12. zaháľam a nejdem ani na jeden z dvoch premietaných filmov, keďže Krajinku som už videl a Tunel som ako zopár ďalších filmov obetoval kvôli môjmu skromnému rozpočtu na December. No nasledujúce dni sa nestalo, že by som nevzhliadol tváre tetušiek z kina Tatra, ktoré prevzalo po legendárnom Cinefile a FK Galérii rolu sprostredkovateľa kvalitných filmov. Hoci stále zostáva komerčným kinom pre masy.

Takže 8.12. o 20.00 sedím v prvej rade a vítavam sa s Mišom, Luciou a spol. Mišo lamentuje, že zasa ho bude bolieť krk. Začína sa švédsky film Jalla, jalla!, svieža to komédia o dvoch chlapíkoch pracujúcich pre

acid | film

záhradnícku firmu, teda o troch, ale ten tertí je taký smiešny afro rasta, ktorý je asi hluchonemý, takže veľa nehrá. Dejová linka sa tiahne osudami dvoch kamarátov s ich problémami. Máme možnosť zoznámiť sa s arabským naturelom a smrtonosným bruchom otca jedného z hrdinov. Tiež sa môžeme zoznámiť s praktikami vedúcimi k napraveniu impotencie. A takisto vidíme, čo všetko spôsobil Rambo. Film je nakrútený svižne s nie práve najkvalitnejšou technikou, takže obraz nie je vo veľkom štýle, čo pri tomto ľahkom filmiku však nebolo na škodu.

9.12. o 18.00 sa opäť stretávam s Mišom a v obmenenej zostave asi v štvrtej rade pozeráme írsky film Broskyňky. Tiež svieži moderný film o troch kamarátoch a bežných problémoch mladých mužov ako si užiť svoju mladosť pred tým ako zapadnú do systému.

10.12. o 18.00 som v prvej rade sám a čakám, že uvidím film veľké prázdniny, ako to bolo napísané v programe. Lenže titulok oznamuje francúzsky film Pod pieskom, čo znamená škrt cez rozpočet, no ďalší dobrý film. Hovorí o jednej žene, ktorej sa stratí muž a o tom ako na ňo nevie zabudnúť. Večer sa s ním stretáva a ako vždy si k nemu líha, spýta sa ho, či nastavil budík a on si číta. Objaví sa nový muž, a tak ju milujú už dvaja. V nádeji, že sa vráti žije až dovtedy, kým sa nenájde telo. No ani vtedy nepripustí, že v jej živote už nikdy nebude ten dobrácky zavalitý chlapík.

O 20.00 sa začína holandský film Veľké prázdniny. Asi najlepší z filmov, ktoré som si na týchto dňoch pozrel. Stále sedím v prednej rade a nechávam sa pohlcovať obrazmi malej digitálnej kamery putujúcej s režisérom chorým na rakovinu po rôznych končinách sveta oslavujúc život, obyčajných ľudí, no i vymoženosti majetných. V tom filme je tak veľa, že neviem, čo by som spomenul. Nakoniec sa objavuje nová nádej na vyliečenie a pri hompáľaní sa lodiek na žiarivej rieke dožívame všetky zážitky z krátkeho obdobia života jedného holandského režiséra. Škoda, že bola taká kosa aj v kine ako vonku.

11.12. o 20.00 ešte v inej zostave sedíme niekde vstrede a čakáme na rakúsko francúzsku Pianistku. Film o učiteľke klavíra postihnutou svojou matkou, Shumanom a Shubertom, neschopnej normálnej lásky. Film miestami zachádza až k pornu a úchylnosť protagonistky predčí mnohé iné filmy hovoriace o podobných veciach. Miestami by som to

acid | film

prirovnal k Poslednému tangu v Paríži. Hoci sa objavuje náznak pozitívneho vyvrcholenie a vymanenia pianistky z blúdneho kruhu voyerizmu a masochizmu prostredníctvom mladého chlapca, koniec filmu je rana nožom do prsného svalu.

12.12. o 16.00 sedím v prednej rade a dívam sa na slovínský film Kruh in mleko. Nie sú to kruhy v mlieku, ako by si niekto myslel, ale je to obyčajný chlieb a mlieko, ktorý má ísť kúpiť bývalý alkoholik. Tragikomický čiernobiely film o tom aký je alkohol, drogy, a iné svinstvo špatné. A aký vie byť človek malý a slabý. Aká je spoločnosť nespravodlivá a ako podporuje tieto neduhy. Ako v obchode predavačka podozrieva nevinného zatiaľ, čo zloděj pokojne odchádzajú s plným vreckom. Ako si musíte vybrať medzi bielym a čiernym. Ako policajti chytajú bezmocnú ženu a matku zatiaľ, čo muž so synom sú v polodelíriu v krčme. Pekný je záber na mlieko tečúce v premienkoch po schodoch. A koniec je tiež zabitý.

13.12. o 16.00 posledný krát sedím v prvej rade a teším sa na fínskych Sedem piesní z tundry. Sedem krátkych príbehov zo života národa žijúceho na severe Ruska. Natočený čiernobiely, v pôvodnom jazyku tohto národa hovorí o ich obyčajných strastiach a ich živote ovplyvnenom socializmom. A o tom ako tento socialistický plán nesedel na tento výnimočný kút sveta.

Nakoniec musím ešte aj takto priamo poďakovať organizátorom tejto akcie ktorá je ojedinelou príležitosťou pre nás Košických a iných okolitých filmových fanúšikov vzhľadom na produkciu aktuálnych európskych filmov, ktoré nie sú točené pre platiace zadky, ako to pomenoval jeden respondent v niekdajšej našej ankete o filmových kluboch a klubových filmoch, ale pre ľudí.

Čudnejší než raj

film Jima Jarmuscha

Príjemný film na oddych a zábavu, avšak nie hoci aký, veď je od Jima Jarmuscha. Čiernobiele spracovanie púte troch mladých ľudí v USA, ktorý hľadajú niečo viac ako majú.

acid | film

Opäť nás Jim Jarmusch ohuruje svojim strihom, jednoduchými, banálnymi, no napriek tomu vynikajúcimi dialógmi, pohľadmi kamery, ktoré vyhládávajú ošarpané symboly Ameriky ako pomôcku na demystifikovanie sna o Amerike ako krajine neobmedzených možností, kde sú všetci bohatí a šťastní.

16 ročná Eva prichádza z Maďarska do USA, aby našla lepší život. Na desať dní sa ubytuje u svojho bratranca Willieho, ktorý spočiatku akosy nejaví nadšenie z Evinho príchodu, no neskôr po pár jednoduchých každodenných situáciách získava k Eve určitý druh náklonnosti.

Opäť Jarmusch používa netradičný strih a pauzy medzi scénami zámerne predlžuje tmavým plátnom. Scény sú mäkke so zameraním na sledovanie jednoduchých predmetov a obrazov, z ktorých sa skladá náš život. Ako príklad: Za Williem príde jeho kamarát Eddie. Po krátkych pozdravoch sa usádzajú a otvorí si plechovku s pivom. A tak tam sedia. Willie hľadí do zeme a Eddie pozerá raz na plechovku, raz na Willieho. A tak tam sedia a sedia...

Eddie predstavuje amerikanizovaného mladého človeka, ktorý má svoju tv dinner a ako Maďar sa snaží potlačiť svoj pôvod a snaží sa byť pravý Američan. Jeho priateľ Eddie je zábavná postavička, ktorá je Williemu, akoby podriadená. Eva odíde za tetou do Clevelandu. A Willie zostáva so svojim chudobným životom v New Yorku. Eddiemu sa Eva páči, a tak sa jedného dňa vyberú zaňou s vyhratými peniazmi z dostihov. Prichádzajú do Clevelandu a zisťujú, že opäť nemajú čo robiť. V Clevelande žije jedna postavička, ktorá najviac pobavila divákov v Cinefile. Bola to babka Maďarka, ktorá svojou Maďarčinou dodala tomuto snímku o jeden rozmer navyše.

Film je rozdelený na tri časti: nová zem, rok po, raj. Dostávame sa k poslednej časti, kde sa všetci traja vyberajú na Floridu, aby našli biele pláže, dievčatá v bikinách a všetko, čo patrí k pravej Floride. Prichádzajú však do ošarpaného motelu s nápisom welcom to Florida v štýle akom sme ešte pred pár rokmi mohli nájsť na Šírave nápis vitajte na Šírave. Potom ako sa prejaví neschopnosť komunikovať v tejto trojici, čo z väčšej časti zavinil amerikanizovaný Willie nasleduje fakt zvláštne rozuzlenie.

acid | film

Jarmusch týmto dielkom originálne zobrazil ľudské vzťahy v Amerike a úplne zmažáva sen o Amerike ako krajine šťastia a blahobytu. A ukazuje jej zápory použitím výborných výrazových prostriedkov.

Okolo poľnoci

film Bertranda Taverniera

S jedným mojím konzumným priateľom som sa vybral na tento film, aby som mu rozšíril obzor, no on príliš nadšený nebol. Bol to francúzsky film zo šesťdesiatych rokov o čiernom jazzovom saxafonistovi Daleovi Turnerovi, ktorého doba slávy zapadla prachom a on sa vracia ako alkoholik do Paríža, aby si zaspomínal na mladosť pri vystupovaní v klube Blue note. Jeho život je už ako starý kolotoč. Pije, potom hrá v klube, no peniaze si necháva jeho domáca, vraj aby nemal začo piť, no on potom zas pije, a tak sa to pomaly točí. Jeden daždivý večer sa pri vetracom okne pristaví jeden chlapík, ktorému sa Daleov jazz veľmi zapáči, no nemôže ísť dnu, lebo na to nemá, a tak v tom daždi čupí a počúva. Doma ho však čaká jeho dcéra, ktorá sa bojí a nevie zaspáť kým nepríde. Keď skončí koncert Dalea odvádzajú domov zatiaľ čo na druhej strane ulice stojí nerozhodný chlapík, ktorý by za ním rád šiel, aby prehodil slovo o tej božskej muzike, no nemá odvahu. Dale je typický černošský jazzman, vysoký, flegmatický starší chlapík s príjemným nízkym chrapľavým hlasom. Málo rozpráva, no keď hrá povie všetko. Až jedného dňa sa zoznámia a vyberú sa na pivo. Začnú byť priateľmi a Lady Francis /ten chlapík/ dostáva Dalea z alkoholizmu. Dale sa k nemu presťahuje a už začína dostávať aj svoj honorár. Všetko je to poprepájané jazzovými vystúpeniami a jazzom z 50. a 60. rokov. Dale odchádza do New Yorku a umiera. Film sa končí koncertom na jeho počesť a jeho slovami, že dúfa, že sa dožije ulice Dukea Ellingtona a iných slávnych jazzmanov a možno aj ulice Dalea Turnera. Je to film o jazze je to jazz vo filme. Má typickú jazzovo-bluesovú atmosféru, hoci smutnú, ale zázračne veselú. Bol natočený podľa skutočných zážitkov, postáv a udalostí.

Ohňostroj

film Takeshi Kitana

Film sála ohromnú atmosféru japonského veľkomesta a ukazuje príbeh policajta, ktorý spraví chybu a zapríčiní tak smrť svojho spolupracovníka. Stručné scény a mierny odstup nás vedú celým týmto filmom s úžasnou atmosférou japonského veľkomesta. Film hovorí o násilí, ktoré sa nachádza v tejto usporiadanej mestskej džungly, no stavia sa k nemu s neveriteľnou ľahkosťou pripomínajúcou Tarantinovske filmy, no s oveľa ľudskejšou tvárou. Na jednej strane môžeme sledovať zabíjanie a hneď na to vidíme ochrnutého policajta maľovať uhladené obrazy zvieratiek s kvetmi namiesto hláv. Hlavný hrdina sa snaží vysporiadať sa so svojim údelom /smrť kolegu, dieťaťa, leukémia manželky/ a osud mu dopraje nezraniteľnosť až do poslednej chvíle, keď ukončí svoj i manželkyn život sám. Film je výnimočný svojou atmosférou. Prechádza tými najťažšími situáciami v živote s takým nadhľadom, akoby to bola len akási hra, no za slnečnými okuliarmi a kamennou tvárou sa skrýva človek. Človek, ktorý sa dištancoval od skutočnosti a koná najlepšie ako môže, nerozima nad minulosťou a budúcnosť berie aká príde. Ničí zločincov s ľahkosťou a ľahkým humorom, ktorý je krutý, ale vlastne prirodzený. Ako som už spomenul, nie je to len krv a zabíjanie, režisérovi sa podarilo skíbiť lásku so zabíjaním. Áno dobre som to vymyslel láska a zabíjanie, no nie láska ako medzi mužom a ženou, že nejaká priťažlivosť, všeobecná láska k ľuďom prekrytá otupenosťou, no tiež nie nejakou primitívnou, ale ľudskou.

acid | film

strana 2 : w.wenders * buena vista social club

strana 3 : r.polanski * smrť a dievča

strana 2 : i.stopkewich * kissed

strana 4 : g.tornatore * malena + j.p.jeunet * amélia z montamrtru

: j.jarmusch * cesta samuraja
strana 9 : j.jarmusch * čudnejší než raj

: j.jarmusch * noc na zemi
: j.jarmusch * mŕtvy muž
: m.kassovitz * nenávisť

strana 5 : m.kassovitz * la haine

: j.bosák & spol. * keks

strana 7 : európsky film v košiciach

: iffbratislava 01 1/2

: iffbratislava 01 2/2

: m.kassovitz * purpurové rieky

: rozhovor s ug filmármi z košíc

: h.korine * gummo

: festival maďarského filmu v košiciach

: čo sa stalo s fk cinefil

: d.gavaña & spol. * blair witch

: d.hopper * easy rider

strana 10 : b.tavernier * okolo polnoci

: p.almodovar * všetko o mojej matke

: a.kurosawa * sny akira kurosawu

: trendy vo filme

: b.bertolucci * posledné tango v paríži

: j.maybury * love is the devil

strana 12 : k.takeshi * ohňostroj

: w.allen * sladký ničomník

: b.podalydes * dieu seul me voit

: d.lynch * príbeh alvina straighta

: p.p.passolini * saló, alebo 120 dní sodomy

: p.p.passolini * dekameron

: f.fellini * satirikon

: e.sanchez & d.myrick * blair witch

: e.sanchez & d.myrick * blair witch - traja tupci v lese

: s.kubrick * dr.divnoláska..

: t.malick * tenká červená čiara

: m.forman * prelet nad kukučím hniezdom

: e.kusturica * čierna mačka biely kocúr

: a.kaplun * jana a jej priatelia

: igor chaun

: p.mc guigan * acid house

: m.mészáros * zázračný mandarín

: e.kusturica * underground

: e.kusturica * dom obesenca

: n.michalokov * svojraz národného lovu

: j.jakubisko * nejasná správa o konci sveta

: j.coen * fargo

: s.spielberg * zachráňte vojaka ryana

: a.parker * pink floyd the wall

: o.welles * občan kane

: v.natali * cube

: r.bowman * the x files man * the x files

Laco Deczi a Celula New York

Bol som na koncerte Laca Decziho a jeho bandu Celula New York. Už som sa stretol s jeho osobitým jazzovým prejavom a vedel som do čoho idem. Ale musím povedať, že som bol milo prekvapený, pretože tento koncert bol ešte lepší ako cédečka a koncert, ktorý som počul predtým.

Tentokrát som bol v nálade po celý čas. Skladby a jednotlivé ich časti boli zoradené tak, že som ani na chvíľu nevypadol z rytmu a pokyvkával som hlavou, húpal nohami a poklepkával po stole. Prípíšem to aj veľmi dobrému ozvučeniu a prejavu jednotlivých nástrojov. Základom bol hustý grúv tvorený skvelým basákom Stevom Clarkom a bicákom, synom Laca Decziho, Vajcom Deczim. Do toho prichádza výrazná trúbka a celé to prevzdušňuje, príjemný klavír Waltera Fischbachera, často krát presadzujúci latino rytmy.

A medzi skladbami nás Laco Deczi zabával svojím typickým humorom. K jednej smutnej sentimentálnej skladbe Atlantik nám povedal, že pochádza z jeho dielne a inšpirovala ho k nej jedna smutná udalosť, keď s Vajcom išli v noci domov z jedného kšeftu cez južný Bronx a na rohu ulice stáli traja černoši. Vajco sa ich chcel niečo opýtať, a tak zastali. Keď sa vrátil Laco sa ho pýta, že čo sa ich pýtal a on na to, že či poznajú Vaška Neckáře a oni ho nepoznali, tak smutní odišli domov.

Laco Deczi: teraz už je to tu fajn v Československu

Gratulujem veľmi sa mi to páčilo.

Fakt? Ďakujem. Toto je to pravé publikum, ešte dotáhnúť kočky s tyma holýma bruchama.

Na čo myslíte, keď hráte? Aké máte pocity?

Ja ani nevím. No tak občas sa podívam do ľudí, ale skor, to je ťažko no. Keď hrajem sólo, tak myslím na tie harmónie, čo sú tam.

A tak pomimo, keď práve nehrajete?

Keď nehrajem, no tak počúvam jak hrajú ostatní.

Ako sa Vám hrá s Vaším synom?

No tak s ním sa mi hraje dobre, pretože on jak som už hovoril, že on tam padne medzi ty špičky v New Yorku a dostal sa medzi tých najlepších bubeníkov, takže sa hodne naučil tam, tak sa mi s ním hraje velice dobre teraz.

Džingy hraje?

Džingy hraje na trumpetu no, má 11 rokov, takže ešte zatiaľ mu roste papule, takže ešte tolko nemože hrát, ale už chodí so mnou na kšefty, už to vymetáme spolu.

Ako vnímate rozdiel medzi tým, keď hrajete na koncerte, a keď nahrávate napríklad cédečko v štúdiu?

Tak ve štúdiu to je iné, že na koncerte, keď náka nota uletí, alebo tak, tak s tým sa nedá nič robiť, ale ve štúdiu sa to všetko dá opraviť, aby to bolo úplne bezchybné.

Nechýba Vám v štúdiu taký kontakt s publikom?

Tak človek, niekedy je to ťažko, lebo väčšinou sa to robí plejbekom, sluchátka na ušách a rytmika je cez to a teraz sa musí hrát, no ale niekedy je to lepšie live, ale v tom štúdiu, ja som zvyknutý hrát ve štúdiu.

Ako by ste charakterizovali jazz, čím sa odlišuje od inej hudby?

Od inej hudby? Ja nevím, ja skor ten jazz, ja to berem ako hudbu všetko dohromady. Počúvam Debussyho, alebo počúvam Ravela, alebo náku inú vážnu muziku, všetko to berem ako hudbu dohromady.

Ako ste sa dostali k hudbe a k hraníu? Pamätáte sa ešte?

Trošku mám vytrúbený rozum, takže nevím. Ja som začínal dosť ťažko, ja som začínal asi keď som mal 17 rokov 16 rokov.

Ako vznikajú Vaše skladby?

Tak rôzne. Nekeré sám zosmolím, potom začneme skúšať, hrajeme to a väčšinou Vajco poví, že to stojí za hovno, tak to hneď zahodím, alebo Vajco hraje nejaký rytmus, ja to počúvam a na to napíšem potom skladbu. Všeliják no. A niekedy sa mi stane, že to zosmolím, úplne všetko to napíšem do poslednej noty, pečlive, dám si s tým strašnú robotu, zahrajeme to a je to úplná blbosť, tak to hneď zahodím.

Viem o tom, že ste robili aj hudbu do filmu. Sú tam nejaké rozdiely, keď robíte hudbu do filmu?

Tak do filmu, tam sa nemôže použiť vyložene, že jazz. Musí to byť scénická muzika, a keď sú nejaké sóla a tak, tak skor není dobre tam hrát moc not, všetko to musí byť také, aby to zodpovedalo tomu obrazu.

Čo Vás v poslednom čase rozveselilo a naopak?

No v poslednom čase, to bolo včera, mi povedal jeden taký kamarát v Žiline vtip a to ma strašne rozveselilo. Hovoril mi, že malé deti hovorili mamke doma, že ten Jánošík, to je taký strašne dobrý človek, a že jak, no že mi sme ho stretli a hovoríme, Jánošík daj nám chleba a on povedal, táhnite do riti a mal sekerku a nepoužil ju.

Ako Vy vnímate a ste vnímali to, keď v New Yorku spadli tie dva paneláky?

Ja som bol zrovna u mňa ve štúdiu a volala mi susedka, že abych si rýchlo zapol televízor, tak som zapol televízor a už som videl jak tá prvá veža horela, tak sme sa dívali a sme nevedeli, že to je letadlo, hneď to vysielali, live, my sme si mysleli, že to je oheň, nebo čo. Až potom začali hlásiť, že to je letadlo a tak, a potom to druhé prásklo do toho, a keď som videl jak to padá dole, tak som myslel, že teče voda, alebo nečo. Tak to pomalinky stekalo. Tak bol som z toho vyvalený, pretože to som nečakal, také dve veľké budovy naraz zmiznú a už tam nič nebolo.

A jak ide život v New Yorku ďalej?

Už teraz ide dobre. Tie prvé tri - štyri mesiace to bolo hlavne, tí, čo tam bývali okolo, tak tí prišli o kšefty, a tak, tý kluby, všetky tý reštaurácie sa tam zavreli a ofisy, a tak to všetko tam bolo zlikvidované. Ale už to začína byť normálne.

Vy máte aké občianstvo?

Ja mám americké aj slovenské, ja mám dve.

Pôjdete voliť vo voľbách?

Ja nechodím voliť nikde. Ani tam ani tu. Ja sa o politiku nezaujímam vôbec. Ja si myslím, že najlepšie na svete, keby vôbec neboli politici, hranice, nič, že aj tak sú politici na hovno, všetko ide cez biznis, sú úplne zbytoční. Colníci a takéto, to je na hovno všetko, akorát to otravuje život.

Prečo ste emigrovali?

No tak ja som utiekol z komunizmu. Já už sem to nemohol vydržať, som mal problémy, všetko, že som bol pred tým v Amerike, som to tam okukal, tak už sa mi tu nechcelo zostať. Teraz už je to tu fajn v Československu to je dobre no, ale vtedy to bolo, nikam to nevedlo.

Vyhovuje Vám kapitalizmus?

Tak normálny život no.

No ja som počul na jednom cd, máte skladbu Slivovica a by ma zaujímalo, či vedia Vaši americkí kolegovia, že čo to znamená, ten text (moja žena má dva cica a ja pijem slivovica ica cica ica cica slivovica).

Tak títo vedia všeci, to vedia. Môj sused to vie, taký starý frajer 75 ročný. Som mal fľašku slivovice a on bol so mnou na túru, takže on to pozná, tak som mu tam dal fľašku a to bolo v lete a on ju vypil skoro celú a tam ležal mŕtvy, normálne som mu takto pohl rukou a ona

skočila späť a ležal na tráve asi osem hodín, ja som myslel, že umrel. -smiech-

Áký máte postoj ku drogám? Lebo ja som tuna bol s dvoma kamarátmi, ktorí počúvali Vašu hudbu a vraveli, že určite, ako, musíte používať niečo.

Ne, ja neberem žiadne drogy, nič. To je najhoršie tie drogy. Keby niekto v kapele bral drogy tak ho vyhodím. To už som mal takého saxafonistu a to otravuje, problémy furt a vymýšľa všeliaké pikle a to je nahovno, to sú umelí ľudia a to je nebezpečné.

A čím sa ešte zaoberáte, okrem hudby?

Ja mám štúdio nahrávacie a tu mám aj fotky niekde, zo štúdia. To je moje štúdio. To je Džingischán, vyhral plavecké závody, tak sa navešal tý metále, to je rok stará fotka ale.

Už je veľký.

No on je plavecký preborník ešte. V motýlku má rekord štátu Connecticut.

Vajca som videl prvý krát teraz. Ja som si ho predstavoval ešte menšieho, lebo to stále tak počúvam, že Vajco, Vajco, som myslel, že nejaký mladý chlapec a to je už dospelý človek.

No.

Hokej ste pozerali?

Ježiš Mária, to boli nervy. To boli tri dny, tak som hovoril, prečo som sa na to díval, ničím si život.

A kde ste pozerali?

V Žiline. A Vajco bol na námestí, a tak sa ožral, furt ho volali nejakí kamaráti, daj si borovičku a borovičku a on to nepije, on pije len víno, tak sa tam zhulákal, že potom sa tam motal a už hovoril úplné k**k*t*n* a okolo neho taký kruh, už nikdo sa s ním nebavil a som počul niekde za mnou, že poďivej, český turista ožralý. -smiech-

Bojan Zulfikarpašić í la maison d'art

Bol to jeden z prvých teplých večerov. Dom umenia, množstvo známych a očakávanie hudobného zážitku, o ktorý sa postarala francúzska aliancia a Gesko.

Koncertná sála sa zaplnila a po uvítacom potlesku zo zákulisia vychádza sympatický chlapík s holou hlavou v červenej košeli. Sadá si

acid | music

za otvorené krídlo, chvíľu len ticho sedí, publikum tiež stíchne a začína sa koncert.

Spočiatku vraj bolo publikum zaskočené náročnosťou jazzu, ktorý začal unikať z útrobov klavíra, ale neskôr si vraj zvyklo. Osobne som na taký jazz už dlho čakal a bol som nesmierne šťastný, že človek, ktorý ho hraje sedí len pár metrov odo mňa.

Emócie sa vo mne striedali s plynutím skladieb, od nesmiernej radosti cez nostalgiu až po temperamentné výbuchy. Veľakrát sa skladby postavili na jeden motív a na ňom šlapú hore a do strán a na chvíľu spomalia, potom sa rozufekajú a zaniknú v tichu, ktoré preráža potlesk.

Odohrané skladby, väčšinou z autorskej dielne, boli naplnené do prasknutia. Pestrosťou motívov, nálad, dynamiky, intonácie až po fyzické využitie nástroja. Klavír totiž patrí medzi bicie nástroje, a tak aj Bojan zachádza rukami do otvoreného klavíra a využíva ho ako perkusie, tlmí, udiera a brnká. Takito spôsob hry ma úplne ohuruje, sledujem to so širokým úsmevom, keď tu zrazu prichádza akýsi chlapík, že vraj „standard plaining!“, a tak Bojan Zulfikarpašić musí prestať s takouto nevídanou hrou. Obecenstvo píska. Vzápätí prichádza povzbudzujúci potlesk a Bojan so slovom „formidable“ začína novú skladbu.

Znie to ako odpoveď na to, čo sa stalo. Atmosféra trochu zhustla a tóny sú razantné a zlostné. Pomaly sa však vracia aspoň ozvena tej pôvodnej skvelej nálady a koncert doznieva. Ešte jeden prídavok, taký chill out a Bojan odchádza do zákulisia.

V zákulisí sa potom s francúzskym atašé a ešte nejakými ľuďmi bavila o incidente. Idem za ním do šatne, kde s ním prehadzujem pár anglických slov a kupujem si jeho najnovšie cd Solobsession, z ktorého skladby nám odohral.

Ešte sa mu nikdy nestalo, že by ho niekto zastavil počas koncertu, a to už koncertuje nejakých 14 rokov, medzi inými aj v Japonsku, Hong Kongu a Londýne. Ale berie to celkom v pohode. Keby sa to vraj stalo takému Keithovi Jarretovi, tak ten by toho chlapíka zbil. Preňho to bolo výborné cvičenie, mohol prestať hrať, mohol sa naštváť, ale on sa ticho

acid | music

zadíval na klávesi a znovu začal hrať. K takému niečomu treba aj značný charakter. Na generálke bolo všetko v poriadku a rukami po strunách hraje ináč bežne ved' piano c'est une percussion.

Gejza Szabados ostro odsúdil incident a hneď telefonoval riaditeľovi filharmónie. Dotyčný týpek bol ladič, zamestnanec filharmónie, ktorý chcel chrániť nástroj, ktorého jedna struna stojí 5000 korún, a tak svojvoľne zasiahol. Urobil tak meno Košiciam a Slovensku. Bojan Z je predsa profesionál a vie, čo si môže dovoliť, ten klavír bol aj tak možno jeden z njahorších, na ktorých tento jazzman hral.

Bojan Zulfikarpašić pochádza z Chorvátska a na klavíri hraje od svojich piatich rokov. V rodine sa vraj denne kúpil v hudbe a k jeho inšpiráciám patria Bach, Debussy, Ravel, Beatles, juhoslovanský folklór, alebo spomínaný Keith Jarret. Do Francúzska ho priviedla jedna Francúzska a samozrejme hudba (l'amour et la musique). Nahral už štyri cd a patrí medzi popredných sólových jazzových klaviristov s nesmiernou dávkou originality a zmyslom pre improvizáciu.

Mikhail Alperin piano melodic voice percussion **Arkady Shilkloper** french-horn flugel-horn voice **Sergey Starostin** voice folkreeds
special guests Tuva folk ensemble & Russian folk ensemble

P r a y e r

Aj v tomto pre mňa nepríjemnom čase pred primačkami som narazil na výnimočné cd, ktoré ma prinútilo nájsť si chvíľku a napísať o ňom. Hoci som ho ešte nestihol naozaj užiť, pretože sa jedná o meditatívne cd a treba na ňo čas, tuším, že keď si ten čas nájdem bude to zážitok. Zatiaľ som ho počúval len pri učení, alebo kreslení a už tak na mňa silno zapôsobilo. Geniálne spojenie hučania a mrmlania mongolských lámaistických mníchov s ľudovým spevom vyjadrujúcim širu ruskú krajinu a jazzovými inštrumentalistami je fakt majstrovským kúskom. Svedčí o tom aj Grand Prix du Disque /Académie Charles Cros/.

1 song from mountains 2.06 skladba inšpirovaná kaukazskou krajinou.

2 prayer part 1 8.22

acid | music

3 prayer part 2 6.01 Sergey Starostin počas jednej dlhej cesty vlakom dal Mikhailovi Alperinovi nahrávky z moskovského festivalu ľudovej hudby. Na jednej z nich bol nahratý Tuvanský mužský zbor, predstavujúci piesne mongolského lámaistického náboženstva, fyzicky takmer nezvládnuteľné zvuky, neuveriteľným podladením hlasov, založeným na technike troch rezonančných bodov ľudskej hlavy: čela, nosa a úst. A ďalšou bola nahrávka ruského ľudového zboru. Mikhail Alperin mal svetlú chvíľku, vzal dva kazeťáky a prispôbovaním rýchlosti tieto dva zbory spojil do kopy. Keďže obidva, hoc tak odlišné ansámble, vychádzajú z tých istých základov, ktoré sú prítomné v každom z nás, vznikol jedinečný súzvuk.

4 talk for trio 14.37 rýchlejšia skladba vychádzajúca z ruskej ľudovej pesničky, samozrejme s unikátnym charakterom.

5 singing wood 2.57 Arkady Shilkloper tu má sólo, a tak improvizuje na svojej „overtone flute“ /so zvukom podobným našej fujare/.

6 troika 7.39 prastará pieseň žiadajúca červené slnko, aby vstalo a hodilo svoje lúče na zem.

7 talk for three 1.55 a nakoniec rozhovor troch nočných vtákov.

Naozaj neuveriteľné je, že toto cd so siedmimi jedinečnými skladbami, stálo len okolo 70 Sk v Lacnej knihe v Blave.

Timshel | Chiki liki tua | Másfel

Už od rána víril vietor prach v uliciach Košíc a bol stále silnejší. Zdalo sa, že večer príde búrka.

Prvý dážď prišiel s menším opozdením oproti predpovediam, lebo čakal na väčší mrak z juhu a na hraniciach majú už aj ony problémy. Timshel nám prší v nepravidelnom meniacom sa rytme na hlavy a v takmer plnom Gesku ľudia posedávajú a zopár ich aj tancuje. Timshelu pribudol nový huslista Lukáš Ujčík, ktorý príjemne osviežil a spestril už aj tak zložitú muziku tejto skupiny.

Prichádza druhá várka kvapiek v podobe populárnych Chiki liki tua, ktorí už tradične roztancovali celý sál svojimi vypalovákmi. „Vynechali niektoré už dosť otravné pesničky, najmä Kristínu a konečne pochopili, že ich nesmrteľným hitom je Štrbské pleso. Aj keď hrávajú pesničky

acid | music

skoro stále v tom istom poradí len s malými obmenami, včerajšie preusporiadanie pesničkového listu bolo výborné. Troška prekvapili aj novým dizajnom gitaristu Ropu, ktorý po dlhej dobe nebol Maťo Ďurinda. Znovu na bicie nehral Peťo Šima a zdá sa, že ho Višňov brat nahradil definitívne. Ich časť koncertu bola aj na pomery Chiki liki dost krátka. majú repertoár tak na 90 minút, ale včera z neho odohrali menšiu polovicu. aj tak by som však povedal, že to bol ich lepší koncert.”

Dážď opäť ustal a vzduch bol nabitý, takže sa dalo tušiť, že prichádza vrchol večera. Másfel z Maďarska v zostave bicák, gitarista, basák, saxofonista a obzvlášť zaujímavá violončelistka priviedol obecenstvo do smršte miestami monotónnej o chvíľu však nečakane údernej. Skladby postavené na originálnych rifoch a sólach každého z nástrojov. Radi tiež používajú vrcholiace rytmi, po ktorých prichádza zdanlivé uvoľnenie, vzápätí však skladba opäť naberá na intenzite. A pred koncom prichádza čistá tancovačka.

Po vyčerpávajúcom boji so živlami sa zdalo, že je po všetkom, a niekoľko ľudí nerozvážne opustilo miesto koncertu. Tí, čo zostali ešte dostali jednu várku a zmočení od jarného dažďa sa pomaly rozpáchli nočnými Košicami.

acidov denník – pohoda 2001

200701p

O 8:20 nasadáme na vlak Košice – Trenčín. Sme v poslednom vozni, takže sa nám ušlo prázdne kupé. Začína sa náš festivalový zážitok. Občas zavanie do kupé dym z trávy a okolo rozbitých dverí kde tu prechádzajú všeliakí týpci. V Žiline sa vlaku s festivalovými ľuďmi dotkne smrť, ktorá si odnáša starého pána, ktorý za jazdy naskakoval na vlak.

Konečne Trenčín. Na stanici sú masy. Šlapeme asi 10 minút, kým dorážame k areálu pod Sokolicami. Ideme si rozložiť stany. Stanové mestečko stojí na poli. Tentokrát na poli už zožatej repky olejnej po minulej skúsenosti s ušľapanými mystickými symbolmi na poli pšeničnom. Chýbajú nám nejaké tyče, ale stan stojí. Zrazu príde dáždik a vietor. Niektoré stany sa zdvíhajú a odlietajú smerom k lesu.

A za nimi utekajú ich vlastníci. Ideme ku vstupnej bráne, kde sa už tlačí skupina ľudí. Jeden vchod pre 20 tisíc ľudí je dosť málo. Stojíme v dave. Od stanice stále prúdia masy.

Konečne prechádzame druhým vchodom, ktorý otvorili, aby to šlo rýchlejšie. Sme označovaný náramkami. Hneď sa presúvam na Rock open air stage, na ktorej od 16:00 mala hrať Pressburger klezmer band. Nachádzam tam tancujúcich ľudí na Mango molas. Tučný chlapík, do pól pása holý, si to šinie za bongom. Myslím, že som ho videl aj na filmovom festivale v Blave. Neskôr ho stretávam v inom stave pri hlavnom pódiu ako jamuje s cigánom z Boban Markovic orchestra. Ľudia sú v pohybe. Čvachtajú sa v mláke. Prichádza Klezmer band a spúšťajú na nás židovské melódie. Do očí sa mi tisnú slzy. Otočím hlavu na oblohu, pretože celé nebo sa zatiahlo tmavými mrakmi. Ako vo filme - odrazu zmením výraz, keď vidím obrovský mrák kvapiek padajúci dole. Žuch a všetko vôkol bolo pod vodou a všetci sa rozutekali kade tade. Schoval som sa pod striešku stánku s občerstvením, ale vietor vial hustý dážď aj tam. Týpek celý vytešený z dažďu začal v eufórii prevracať lavičku. Sranda.

Vbehol som do Internetovej kaviarne. Prichádza Mišo Kaščák s kolegami z Neuropy a hrajú. Najprv som myslel, že takto sa snažili zachraňovať atmosféru, ale neskôr som sa dozvedel, že to bolo v pláne. Otvárali akože výstavu fotografií z minulého roka. Na jednej fotke som sa našiel. Normálne v strede aj s bratom. Cez dážď prebieham do stánku a kupujem si hamburger za 35 a kofolu za 15. Naparkám sa.

Poberám sa na hlavnú scénu, kde by mali hrať taliansky Persiana Jones. Prichádzam k zavretému vchodu. Idem ďalej a vchádzam na tribúnu plnú ľudí. Priestor pred hlavným pódium je prázdny. Už to nie je trávnik. Niekoľko povedal, že tam už tráva neporastie minimálne tisíc rokov. Zoskakujem z tribúny a vyzbrojený pršiplášťom prechádzam cez prázdnu plochu k pódiu. Prichádza zopár zablatených opilcov, ktorí vykrikujú na usporiadateľov utierajúcich kryté pódium. Stojím tam a rozmýšľam. Situácia sa javí beznádejná. Ľudia sú nespokojní, toľko roboty výde nazmar kvôli jednej smršti. Mišo Kaščák sa mihá na javisku aj pod javiskom, stále s mobilom pri uchu, občas sa zahľadí na tribúnu. Normálne ho ľutujem. Hovorí so skupinkou ľudí pod javiskom a vysvetľuje im situáciu.

Prichádza ku mne postava. Pomenší týpek v sukni, kučeravé vlasy, malé oči, malý nos, malé ústa, všetko mal akési malé, celý roztrasený, ufúľaný, asi aj sfetený. V ruke drží ohryzkanú kukuricu. Prihovára sa mi mysliať si, že som usporiadateľ: „To musí byť hrozne nepríjemné... Daj si aspoň kukuricu...“ Z reproduktorov sa ozve Rage against the machine. Ľudia ožijú. Napokon sa dozvedáme, že chystá sa Fun lovin criminals. Na javisku sa objavuje tučný černoš a komunikuje s partičkou pod javiskom. Ukazuje rôzne gestá, usmieva sa žmurká na nás. Jeden z jeho spoločníkov príde dole a požičia si plastickú fľašu s dajakým alkoholom od napitých spolustojacich. Dží, ako ho nazvali, si odpije a robí grimasy.

Okolo deviatej, po dlhej príprave a ladení, je všetko pripravené pre headlinerov Pohody. Stojím úplne vpredu. Blatovisko sa zaplnilo. Prichádza trojica kriminálnikov a vybaľujú to na nás. Je to oveľa tvrďšie a rýchlejšie ako na cd. Huey po každej pesničke ďakuje divákovi a želá nám aby nás God blessol. Potom sa šikovne uhne kusu blata, ktoré príletí na javisko. Hrajú nové aj staré skladby a pri Scooby snacks je to o život. Fotoreportéri fotia len počas prvých troch skladieb. Všetko je prísne strážené. Diváci dostávajú od kriminálnikov šiltovku, paličku a nejaké trsátka. V zákulísi mám nejakých kamarátov, ktorí majú novinársku akreditáciu, tí mi nosia zadara kofolu a hnusné pivo.

Prichádza Polemic. Atmosféra je už opäť v pohode. Ja sa sťahujem k občerstveniu a dávam si čo to pod zub. Prichádza skupina Persiana Jones z Talianska. Hrajú také našlapané ska. Všetci v oranžových košeliach. Frontman mal pripravené nejaké slovenské pozdravy a výrazy. Potom zahlásil, že on je Robo Opatofsky. Sranda. Potom venoval skladbu chlapíkovi, ktorého v ten deň v Janove v Taliansku zastrelili policajti a prešiel policajný transportér, potom čo on hodil po policajtovi hasiaci prístroj.

A na koniec prišli Tata boys. Tiež boli tvrďší ako som čakal. Nezahráli Ty si kles, ale za to mali peknú speváčku a celkom dobrú šou urobili. Chlapíkov zo security vystrašil bubeník, keď na koniec vystúpenia sa postavil na bubny, z ktorých sa zosypal, a potom so snímačom v zuboch sa vyštvreal na postrannú rampu. Medzi časom som zaskočil aj na tanečné scény, ale toto ma veľmi nechytlo.

acid | music

Večer som sa navrátil do stanu. Okolo jednej, druhej. Cez rozblatené pole, nadávajúc. Celý deň som zostal pomerne čistý. Ale pri návrate do stanu som sa šiel slušne vymočiť na okraj mestečka (niektorí močili do rozbahnenej masy medzi stanmi). Pri ceste naspäť do stanu som sa natiahol na jednom upevňovacom lanku. Horko ťažko som špinavý vliezol do svojho spacáku a pri zvukoch z rock open air stage som sa snažil zaspáť. Okolo štvrtej do stanu dorazili moji spolubývatelia, s ktorými som sa poznal len od dnes a v tme ma zobudili, keď nahmatávali moju hlavu so slovami, že tu leží nejaký maník. Celú noc som sa zobúdzal na rôzne hlášky, ktoré sa ozývali zo všetkých strán.

210701so

Zobúdzam sa a vyberáme sa bosí cez blatko k sprchám, aby sme si umyli nohy, topánky, ponožky. Zaskočím aj na mobilný záchod na Jožovo odporúčanie, že vraj ako tam vonia, aj keď je tam čistý trainspotting. A fakt. Potom sa vyberáme do obchodu kúpiť si sáčky na odpadky, ktoré si potom naťahujeme na nohy, aby sme ich mali aspoň ako tak suché. Kupujem Sme a zabávame sa na článkoch o Pohode, ktorej sme boli účastníkmi. Trasie sa mi ruka. Pod blokmi na tráve, všade sú stany a spiaci ľudia. Neskôr som sa dozvedel, že tí, čo stanovovali mimo mestečka museli potom zaplatiť dvesto korún pokuty. Na parkovisku vidíme úplného exota, ktorý tam čural, alebo čo. Išiel z neho strach. Potom takto zaopatrený proti blatu a vlhku ideme do internetovej kaviarne a tam surfujeme. Aj tam polihujú ľudia. Mohli ste tam sedieť aj ležať, ale vraj vyhánali tých, čo mali zavreté oči.

Idem s Jožom na hlavnú scénu. Po ceste si dáme jedno kolečko na motokárach za päť korún. Jožo urobil hodiny a mne zdochol pred cieľom motor. Od vtedy mal Jožo na tvári frkance. Sadneme si k jednému stánku a pozeráme na šou, ktorá má propagovať hlavného sponzora. Prichádza česko jamajská skupinka Švihadlo hrajúca reggae. Spievajú o zelenom liste, ktorý treba fajčiť na jar, v lete, furt. A potom hrajú aj Guantanamera. Toto sa mi páči. Medzi divákmi postáva aj totálny dvojník Laskyho z Pary. Škoda, že sa mi nepodarilo odfotiť ho.

Reggae vymieňa rock and roll v podaní Rokec Ivo Pešáka. A tak nám sympatický dedkovia dávajú náfez. Luděk, Sobota je zdržaný na hraniciach. O 14:00 sa idem pozrieť na drum'n'bass. Abuse. V pohode, ale odchádzam preč. Na U rampe sú už skateri a pod ňou hrajú na bongách. Ideme k rock open air stage, kde hrali asi Studio

acid | music

Busters. Hrali tiež celkom dobre, také funkové nálady, ale boli mi dajakí nesympatickí. Prichádzame opäť k hlavnej scéne. Akože nemusím hovoriť o tom, že bolo tam blato ešte stále a ľudia sa v ňom šalili. Ako jedna dievčina, ktorá ma veľmi zaujala. Teraz som zistil, že som ju úplnou náhodou zachytil na jednej fotke. Na pódiu už bola Věra Bílá so svojím cigánskym bandom. Zahrali aj hit Ó maňo.

A prišiel jeden z vrcholov, aspoň pre mňa. Vážne sa tváriaca cigánska mafia si nastúpila pred mikrofóny a spustila sa smršť tentokrát v podobe Boban Markovic Orchestar. Divoká zmes údernej dychovky Nádhera. Samozrejme nechýbali Mesečina, či Kalašnikof... Boban Markovic sa začal usmievať až nakoniec, keď už bolo skoro po všetkom. Celý čas sa ináč tváril veľmi vážne. Mal nasledovať druhý vrchol, ale práve dorazil Luděk Sobota, tak mu dali slovo. Trápnym primitívnym humorom zabavil divákov a ťažil len z toho, že je akože legenda. A zaspieval aj vulgárnu pesničku. Dvakrát. No a potom to prišlo. Konzumujúci slaný posúch prišla Neuropa. Ale ani nie tak Neuropa, ale skladba Ringe ringe raya z Undergroundu, ktorú hrali featuring spevák z Karpatských chrbátov ma úplne dorazila. Bol som tam, kde len málokedy. Najprv pôvodná podoba skladby sa rafinovane premení na elektronickú úderku. Besnejúc medzi divákmi som zahliadol aj hudobníkov z Boban Markovic Orchestar ako vážne pozorovali Michala Kaščíka s jeho skupinou hrať ich skladbu.

Pôvodne mal vystúpiť ruský Auktyon, ale mali nehodu, a všeobecne sa program pomenil, kvôli smršti z piatka. Postihlo to našťastie len hlavnú a rock open air scénu. Ostatné boli kryté a hrali pôvodný program. Cez Buty som sa presunul práve na tú druhú otvorenú scénu, kde hrali Puding pani Elvisovej. Mali to tentoraz veľmi dobre nacvičené, a tak sa bolo na čo pozeráť, ich svieže tanečné pesničky zabávali celkom početné obecenstvo snáď jediný nehybne stojaci bol Marcel, ktorý sledoval svojich bývalých spoluhráčov. Vraj odišiel zo skupiny, ale nič bližšie neviem. Škoda. Znovu som na hlavnej scéne a čakám na Šum svistu. Ešte pred nimi prichádzajú Vidiek, ktorý sledujem s mobilnej pizzérie. Mali veľmi veľký úspech. Snáď jeden z najväčších. Zablatená plocha bola plná. A tiež zahrali Ó maňo.

No a potom prišiel posledný vrchol. Dan Nekonečný, Slnko, miláčik celého publika, chodiaci meteor radosti, šťastia a energie. Plával vraj so žralokmi niekde v tichomorí. Bolo zamračené a neviem, či aj

acid | music

nespýchlo, ale s pódia sálalo teplo. Šou pozitívnej energie. Stojka na rukách, štvorenie sa po konštrukcii, chrčenie ohňa, bujné tanečnice. To bolo dačo.

Totálne zmorený som sa snažil ešte vydržať na nohách, kým nepríde cigánska skupina Šukovci, ale nevydržal som. Ešte som sa zašiel pozrieť na hip hop stage, kde boli tuším Názov stavby. Bol to namakaný maník, ktorý skratchoval a bassoval a púšťal hlášky do mikrofónu. Proste hip hop. Bratislava, Petržalka, ulica... Konečne som sa doteperil do stanu a zaliezol do spacáka s tým, že ešte si v stane vypočujem, údajne posledný koncert Free Faces a po ňom Paru. Chcel som vedieť, či zahará Scooby snacks. Pamätám si len útržky. ...says its nothing...a ja spevák s pary som...tenhle festival je manifestace radosti a boží dokonalosti...

220701n

Zobúdzam sa a organizujem zbalenie stanov a odchod. Prisám vačku, že keby mňa nebolo, tak ten vlak o 9:29 nestihneme. Pri balení nás zabávajú chlapíci od vedľa svojimi vtipnými hláškami. Konečne opúšťame znížené mestečko. Všade je brajgel, odpadky, blato, fekal... Nechcel by som byť Mišo Kaščák. Vraj vôbec cez noc nespál a chodil zbierať fľaše z rozdupaného ihriska. Tanečná scéna ešte šlapala. Opúšťame areál festivalu. Prichádzame na stanicu. Nastupujeme do preplneného vlaku. Dedko nám fandí, hoci musí stáť na chodbičke. Kým sme mladí a kým nás to baví je to dobré si to užiť. Táto Pohoda sa mi napriek počasiu páčila snáď aj viac ako tá minulá. Už sa teším o rok.

free music

Toto sú niektoré otázky a odpovede z diskusie s Free Faces na www.music.sk, ktorá sa uskutočnila 110601po medzi 12.00 a 13.00. Deň pred tým Free Faces koncertovali v Košiciach na Jedlíkovej. Pokojná atmosféra celého koncertu sa nakoniec zmenila v úžasnú tancovačku s niekoľkými prídavkami a štyrmi, či piatimi návratmi zo zákulisia.

acid: mna by zaujimalo, aky postoj mate k drogám, ide to do kopy dobra muzika a drogy?

acid | music

Free.Faces: postoj k drogám je v nasej kapele veľmi kontroverzný, máme prave aj lave krídlo

acid: lebo ja sa neviem zbaviť toho, že spajam vasu hudbu s vami ako jednotlivými hudobníkmi.

andrea: to asi preto, že sú síce dokonale zliaty celok, ale zároveň je každý z nich silnou hudobnou individualitou

fedino: Otázka na telo: Myslíte si, že by ste boli dnes na súčasnej hudobnej úrovni, nebyť psychedelik??

Free.Faces: tie prasky sú zase jedným sklickom do mozajky - a čo je tá súčasťna hudob.

fedino: Súčasnú hudobnú úroveň veľmi dobre znázorňuje vývoj hry na gitaru A. Sešana. Iste čas nastal zlom u neho, keď už technickú dokonalosť zvladnutia nástroja nepovažoval za najdôležitejšiu a zamerával sa viac na zvladnutie každého tónu a precítenie hudby. Presne to, čo dnes chýba takému H. Tothovi

Free.Faces: veru, veru

Free.Faces: ale iste, že to človeka výrazne ovplyvní v istej

fedino: Maros, prečo práve Ferlingettiho texty? A kto by bol ďalší potenciálny adept na zhudobnenie textov, nebyť jeho?

Free.Faces: s Ferlingettim sme mali dost silnú listovú korešpondenciu, Marek Ormandik spravil knižku na jeho texty

acid: vy ste spokojný so svojou hudbou?

Free.Faces: máme našu muziku veľmi radi, lebo je naša

fedino: s kým by ste si radi zajamovali?

Free.Faces: s Hendrixom

caggy: do akej miery ste ochotní urobiť kompromis a nahrávať muziku pre peniaze. keby to bolo v rámci domáceho meradla, ktorá kapela by bola tá posledná, pre ktorú by ste este nahrávali?

Free.Faces: neries to

Free.Faces: nie je dôležité natierať zle kapely, s ktorými by sme nesli hrať a my sa tou muzikou aj živíme

acid: nemali ste niekedy pohnutky vyjadrovať popri hudbe aj svoj svetonázor?

Free.Faces: vždy prejavuješ hudbou nejaký názor, ak je hudba bez názoru tak je to prázdné

acid: chapem, ale hudbu a všeobecne umenie si môžeš vysvetľovať mnohými spôsobmi...

Free.Faces: nikdy nezabrániš tomu, že každý si umenie vysvetľuje po svojom

acid: môžeš ňu umelecky prejav zostať čistý, keď sú v ňom peniaze???

acid | music

Free.Faces: čo myslis...

acid: asi tazko

Free.Faces: tak preco boli Picasso a Dali taki slavní a boháti

Free.Faces: čo myslis, áke máli zamestnanie?

acid: lebo boli svíhlii

Free.Faces: áj my sme svíhli

acid: á viete áko to bolo s ích rodínami...

Free.Faces: s kazdou rodínou je to nejáko

acid: takže ste spokojní, slavní á boháti

Free.Faces: ráz to muselo príst, áspón nie sme násráti, bácha hráme do dnes

acid: snázim sa dostáť k tomu, že úmenie nie je o sláve á peniazoch, ále o výpovedí ...

Free.Faces: snáz sa

acid: Ferlingetti áko jeden z popredných beatníkov hrá na úlici /recitoval/, nézda sa vám /maros/, že vy sa dost lýtite

acid: beatníci boli ľudia, nespokojní so zriadením á robíli vsetko proti konzumu á pod.

Free.Faces: tak ty si ten beatník, že ?

acid: to ste vy povedáli... mna by len zaujímálo, že áko je to s vámi, lebo používáte texty, ále...

Free.Faces: este naozaj nedokázeme zít len zo vzduchu

acid: ... chápeš

fedino: Co by ste robíli , keby nebolo múziky ? Áke íne srdcovky máte?

Free.Faces: knížky, filmy, príroda...

fedino: Áky máte máte vzťah k novodobej elektrónike ? Sampling á podobne umeliny? ...

Free.Faces: vzťah máte vrely, lepsi áko k McDonaldovi

fedino: to kvóli BSE nemáte rádi McDonaldá ? :))

Free.Faces: nie, kvóli tomu, že je bohátsi než my

fedino: Máte vobec nejáke hudobné vzory? Chceli by ste sa na niekoho podobáť ? (Ále nie kvóli jeho bohátsťvu :))

Free.Faces: áno, Bill Gates

fedino: Gates je fákt spíckový dirigent, Vsetci skácu áko on píská :))

Free.Faces: improvizácia má dolezíte míesto na násom koncerte:

Free.Faces: bizzardná republika je vácsia komuna á trická vymysláslajú váceri

acid | music

Free.Faces: kazdy máme trosínku odlišné hudobné názory ále úrcíte sa vieme zhodnúť na takých menách> Miles, Davis, Keith Jarrett , Bowie, Krudel and Dorfmeister, LTJ ...

Free.Faces: vsetky grafické véci si robíme sami

Free.Faces: dákujeme vsetkým á prájeme príjemný den, sme rádi že máte rádi násu múziku, sme státní á dákujeme

acid | music

strána 14 : laco deczi á celula new york

strána 17 : bojan zulfikarpašíc á la maison dart

: nová hudba v dóme

: asian dub foundation

strána 19 : m.alperin * prayer

: e.fink * lokshen

: k.jarrett * fort yawuh

strána 20 : timshel | chiki liki | másfel

: love 4 money

strána 21 : pohoda 2001

: g.bregovic * underground - soundtrack

: clairvoyance | lentak | puding

: waking vision trio

: puding už nie je váci

podzemou

: ratm * renegade

: para | puding | sklo

: rozhovor s pudingom

: plastic people of the universe

: pohoda 2000

: radiohead * kid á

: j.frusciante * to record only

water for ten days

: pop

: acid jazz

: benjamin moussay trio

: various cocertos

: chiki liki tu á + rozhovor

strána 26 : free faces rozhovor po síeti

: free faces rozhovor live

: jazz quartet (p.cardarelli)

: mystický buben - báseň

: peter breiner

: žena z lesoparku

: žena z lesoparku - rozhovor

: horkýže slíže * vo štvorici po opici

: red hot chili peppers

: f.monino I s.lazarevitch

: ratm * the battle of los angeles

: jovanotti

: the big h

: rozhovor s jurajom burianom

: americké jazzové trio

: therion * vovin

: gathering * how to measure á planet

: the band of joy + rozhovor

: marilyn manson * mechanical animal

: imt smile - od desiatich k piatim

: chaozz

: p.hamel & prúdy - rozhovor

: dilemma * one less breath

: slovak rock camp 98

skvok funk
Poselství od protinožců

kniha Marlo Morganovej

„Narodila jsem se s prázdnýma rukama.
Zemřu s prázdnýma rukama.
Život jsem spoznala v jeho plnosti
s prázdnýma rukama.“

Útla, ale zato veľavravná knižka o púti americkej lekárky Marlo Morganovej naprieč nehostinnou Austráliou s „ozajstnými ľuďmi“ a jej ceste k spoznaniu života v jeho plnosti.

Domorodých obyvateľov Austrálie v 16. storočí zástupca civilizovaného sveta, holandský moreplavec William Dampier označil za najprimitívnejší a najúbohejší národ na svete, táto knižka však hovorí o pravom opaku prostredníctvom ukázania ich starobilého spôsobu života spätého s prírodou s ich zdanlivo nadprirodzenými schopnosťami: telepatiou, schopnosťou uzdravovať a komunikáciou so zvieratami a prírodou.

Prostredníctvom autorky, ktorá pochádza z nášho sveta, a ktorá slúži skupinke dožívajúcich ozajstných ľudí ako sprostredkovateľ ich posolstva, máme možnosť tak trochu aj my zažiť na vlastnej koži návrat k prírode, ktorej sme stále súčasťou, ale ku ktorej sme stále ďalej.

Cesta k múdrosti je častokrát namáhavá a zložitá, ale napokon veľmi užitočná pre vlastný život. Ozajstní ľudia medzi sebou nebojujú, nesúťažia, ale vždy spolupracujú a pomáhajú jeden druhému objaviť svoj talent, určitú schopnosť, ktorou prispievajú k dobru spoločnosti. Spolupracujú a komunikujú s prírodou okolo a správajú sa maximálne tolerantne a ohľaduplne k všetkému, čo ich obklopuje.

Nás civilizovaných ľudí nesúdia, ale už nemôžu ďalej žiť pri našom spôsobe života, ktorý ich vytláča stále na nehostinnejšie a porušenejšie miesta, ktorý narúša vzťahy medzi živočíchmi a ohrieva atmosféru. A tak sa týto ľudia rozhodli už ďalej neploďiť deti, a tak opustiť zem. Nechávajú nám tu však vzácne svedectvo o svojom ozajstnom živote.

Žitkasta krajina

výjav Matúša Gomoľčáka

V ten deň stálo slnko nízko, ale dosť vysoko na to, aby páliło. Svietilo tak jasne. Obloha bola úplne belasá, nie modrastá, ale biela. Nebol na nej ani najmenší obláčik. Krajina bola rovná. Ani najmenší náznak kopca. Aj tie drobné terénne nerovnosti v tej celej ploche úplne zanikali, ba čo viac, zdalo sa, že krajina je s nimi ešte rovnejšia. Vzduch bol tak suchý. Cesta, na ktorej som stál bola prázdna, tak ako celá krajina. Žitkasty piesok bol úplne vyblednutý od slnka. Cesta sa strácala za horizontom. Nie že by išla rovno, kľukatila sa, no aj tak išla skoro priamo. Nestrácala sa na horizonte náhle, proste len splynula s krajinou. Bolo to, akoby nikde nevedla a zároveň, akoby viedla všade. Ten úbohý strom po mojej lavici, celý žltý a zošuverený ako ruka starca, pôsobil majestátne. Ani listy nemal zelené. Vedľa bola stodola. Bola tak drobunká. Steny mala sivé a ošumelé. Jej ozrutná červená strecha, bola tiež žltá ako okolitá krajina. A ja som tam stál, pot mi stekal po mojej mŕtvolne bledej tvári. Opisoval každú krivku, každý záhyb, každú vrásku mojej do hneď opálenej pokožky. Potu totiž nezáleží, kde je, stále steká rovnako. Potom som zbadal tieň. Nebol som tu sám. Hlavu som otočil úplne nepatrne, alebo sa len celá krajina pohla. Zbadal som drobunkého zavalitého starca. Vyzeral tak ošumelo a vyblednuto. Mal pokojné hlboké oči. Jeho sivá, neuveriteľne riedka brada sa mu hompáfala z boku na bok, temer nepozorovane. Jediné, čo ma na ňom upútalo boli jeho topánky. Boli to parádne topánky. Moderný strih, pravá koža, úplne nové. K jeho vychudnutej a vysokej postave sa vôbec nehodili. Košelu mal tiež spustnutú. Bola samá diera. No najošumelejšie boli určite jeho topánky. Boli tak úbohé, ako celá táto krajina, ba ešte úbohejšie. Vôbec sa k nemu nehodili. Slnko stúpalo stále vyššie a vyššie. Jeho lúče už slabli. Bolo jasné, že čoskoro zapadne. Pot mi stekal po tvári. Potu totiž vôbec nevedí, kde je, stále steká rovnako.

Komín

poviedka Miša Hudáka

Jedného štvrtého februára som sa Borisa Viana spýtal: „ Hej Vian, poznáš tú malú chalútku, čo je ako nakreslená, čo sa rozprestiera v takej malej novoromantickej dolinke, čo sa tam zelená trávička každý deň v roku, čo má v pozadí vždy symbolický počet obláčikov, čo je z takého dreva, do ktorého veku sa na prvý pohľad zaľúbiš, čo má taký komín, z tehál. Nie taký veľký ako majú dole vo fabrike, ale taký malinký, ku ktorému sa pripája piecka naozaj drobných rozmerov, na ktorej si môžeš uvariť praženicu z troch vajec. Nie viacerých, lebo tá malá piecka, ktorá je napojená na taký malý tehlový , nie ten veľký komín vo fabrike, ale ktorý patrí chalúpke z dreva, do ktorého veku sa ihneď zamiluješ, by to nezvládla. Nakreslenej chalúpke, ktorej symbolický počet obláčikov dotvára pozadie v novoromantickej dolinke, kde sa každý deň zelená trávička ?”

„Áno poznám”

„A ako to tam vyzerá?”

Taliansko

Zážitok Juliána Bosáka

Rútili sme sa popri pláži v tmavom mercedese a z reproduktorov autorádia sa valil ohromný zvuk. Sedel som vedľa Bruna a videl som na jeho tvári známky znechutenosti a únavy. Zastali sme na červenú. Mesiac splýval s ostatnými večernými svetlami a teplý vzduch sa miešal s chladným vánkom. Odrazu naskočila zelená a Bruno dupol na plyn. Chcel predbehnúť auto, ktoré nám bránilo naplno vychutnať rýchlosť. Ale na ceste boli výstražné klobúčiky, ktoré ohraničovali načerstvo natretý prechod. A tak sme jeden z nich zobrali so sebou a popri predbiehaní sme ohli spätné zrkadlo na aute, ktoré sme míňali. Na počiatku to bolo celkom zábavné a adrenalín nás prebral z teplého dlhého končiaceho sa dňa. Obzrel som sa a pohľad sa mi stretol s pohľadom Ľuboša, ktorý sedel vzadu, presne v strede sedadiel, aby mal dobrý výhľad a zážitok z jazdy. Potom sme opäť spomalili pred semaforom a predbehnuté auto nás dobehlo. Usmieval som sa, pretože Bruno mal vtipné narážky na tému, predbehnutého "soccera", ale keď som sa zadíval na vodiča za nami, tak ma zamrazilo. Mal dosť agresívny a neprijemný výraz a uprene sa na mňa díval, na môj úsmev

a mal som pocit, že si ma kompletne číta a hovorí len sa smeji... Opäť sme vyrazili a auto za nami nám stále dýchalo na kufor. Zahli sme na výpadovku a stíhač zahol za nami. Mestské svetlá sa vytratili a mi sme uháňali po takmer opustenej ceste. Boli sme rýchlejší, a tak sme ranené auto na chvíľu stratili z dohľadu, no keď sme na chvíľu spomalili, znovu som sa obzeral a videl toho maniaka. Bruno si všimol moje nervózne správanie a ubezpečoval ma, že to nič neznamená. On už aj zabudol, čo sa stalo. Z výpadovky sme zahli ešte na opustenejšiu jednoprúdovú cestu, ktorá sa vlnila cez pole a auto sme nadobro startili z dohľadu. Bruno začal debatovať na tému bezpečný sex. Všeobecne som bol rád, keď nás Bruno oboznamoval so svetlou stránkou života. Bruno vie ako rozprávať. Možno aj preto, lebo od toho závisí jeho úspešné pôsobenie v práci. Po dlhšom kľučkovaní sme znova naďabili na väčšiu cestu, ktorou sme sa nechali unášať ďalej a ďalej od mesta. Prechádzali sme okolo jednej zátoky, v ktorej kotvili jachty. Jedna z nich bola Brunovho otca, ako nám Bruno povedal. Spoza zátačky vyletel náš starý známy s ohnutým zrkadlom a preletel okolo nás. Bruno sa so smiechom otočil it was him wasnt it.

Kamene pod kolesami klasicky zaškripali a auto zastalo. Bruno vypol rádio a vystúpili sme. Prešli sme pár metrov a opreli sa o zábradlie. Sledovali sme motokáry a Bruno nám vysvetlil ako sa správne režu zátačky. Princíp je, že musíte nájsť čo najkratšiu a najmenej ostrú stopu. Číže do zátačky vchádzate z vonkajšej strany cesty a presne v zátačke sa musíte dostať do vnútra. Tiež je dobré ak do zátačky trochu spomalíte, ale treba sa snažiť nebrzdiť len dať dolu nohu z plynu. A v polovici obrátky pridať. To vás už samo dotočí a v pravom okamihu treba prudko pootočiť volant do protismeru zátačky a naspäť, aby ste stabilizovali váš monopost. Potom sa Bruno vystrel a odišiel ku kasse. Stáli sme za ním a videli sme ako vyjednal o čosi lacnejší aj tak dosť drahý lístok na jednu desať minútovú jazdu. Nasadli sme do svojich motokár a boli sme oboznámení, čo je plyn a čo brzda, no a potom sa už išlo. Bola to zábava takto si zajazdiť. Ten pocit, kedy mi okolo prilby svištal osviežujúci vetrik a ja som stláčal plyn až k podlahe, to bolo čosi, čo robí z prázdnin ten úžasný čas. Zo začiatku nám to nešlo až tak dobre, ale po pár kolách som sa držal v tesnom závесе za Brunom. Ľuboš bol skôr adrenalínový jazdec ako pretekár. V každom druhom kole si nedovoliť vynechať nejakú figúru, ktorá ho síce spomalila, ale na zážitku mu to určite neubralo. Desať minút ubehlo a mi sme museli odparkovať a vystúpiť. Zložili sme si prilbi a pohľadmi sme si dávali

acid | vselico

najavo, že to bolo dzivé. Potom sme sa roztraseň opäť opreli o zábradlie a nechali sme sa pokúšať na repete. Ale po desiatich minútach si to ujo racionálne rozmyslel a so slovami, že tu nie sme posledný deň a tak sme sa pobrali do auta.

Pokračovali sme po menej frekventovanej ceste, až sme dorazili do mestečka. Cez okno som videl cez mihotajúce sa priechlia domov vysvietený akýsi hrad. Zatiaľ sme šli skôr smerom od neho, ale po chvíli sa cesta zatočila a mi sme začali stúpať po serpentínach priamo k nemu. Bruno šiel rýchlo a chvíľami som pochyboval o našej bezpečnosti. Vysvetlil mi, že sa nemám čoho báť, že on vie, že za ďalšou zákrutou nejde auto do proti smeru, pretože by bolo vidno svetlá. Čiastočne uspokojený som sa snažil zabudnúť na zaťažujúcu myšlienku, ktorá ma vyrušovala pri úplnom uvoľnení. Došli sme do prístavného starobilého mestečka Lerici, ktoré dýchalo životom. Všade stálo množstvo áut a mi sme hľadali miesto na zaparkovanie. Bruno našiel výborný flek. Zbehli sme z cesty k jednému trojposchodovému domu, kde bolo voľné miesto priamo pod balkónmi. Zaparkovali sme. Nadmieru spokojní s týmto miestom sme sa vybrali dolu úzkym chodníkom. Zbehli sme až k moru, kde bolo množstvo ľudí, vychutnávajúci osviežujúci chlások po teplom dni. Niektorí posedávali v pizzeriách, niektorí sa prehánali na mopedoch a niektorí len tak stáli a rozprávali sa. Mi sme sa prechádzali a hľadali miesto, kde si sadneme. Postupne ako sme prechádzali popri mori sme začuli rytmické bubnovanie. To nás doviedlo do jednej pizzérie, kde sme sa utáborili a Bruno objednal zmrzlinu a sladké oriešky. Pritom ako sme tam sedeli sa téma opäť zvrtila k dievčatám a sexu.

Keď sme vyčerpali tému, pobrali sme sa naspäť k autu. Ruch sa stratil za našimi chrbtami hneď ako sme zabočili do bočných uličiek. Svetlá tiež poredli a mi sme mlčky kráčali k autu. Keď sme dorazili na miesto, našli sme zväštné prekvapenie. Stĺpiky ktoré boli po stranách popri ceste, kadiaľ sme sa dostali na naše parkovacie miesto boli spojené červenobiely igelitovou stuhou. Nieko tam čakal asi práve na to, kedy tam nieko zaparkuje, aby sa nenudil. Bruno otvoril dvere a hľadal v aute nožík, ktorým chcel pásku prerezať. Našiel ho a zabuchol dvere. Odrazu sa z hora nieko ozval. Pozrel som sa tým smerom a medzi prádlom, ktoré sa na balkóne sušilo som nejasne videl nejakú babičku. Niečo vykrikovala, ale nerozumel som jej. Asi preto, že vykrikovala v taliančine. Ale význam som sčasti pochopil a náramne

acid | vselico

som sa na tom zabával. Bruno jej kontroval. A ja som sa s úsmevom pozeral smerom hore. Počul som aj nejaký mužský hlas, ktorý ako mi neskôr Bruno povedal patrilo asi babičkinému mužičkovi a vravel jej, že nás má nechať tak... No zrazu som si všimol, že hore sa niečo deje. Objavilo sa tam niečo lesklé a odrazu sa to začalo zväčšovať a približovať. Uskočil som no voda ma aj tak zasiahla. Ľuboš sa z bezpečnej diaľky na tom dobre zabával. Šiltovku držal v ruke, lebo mu prekážala vo výhľade a plnohodnotnom zážitku. Po niekoľkých pozdravoch sme odišli. Bruno sa smial a navrhol, že babku ešte raz pozdravíme. A tak sme sa vrátili a nasledovala ešte jedna várka pozdravou. Náramná sranda. Hehehe.

Vychádzali sme z mestečka a Bruno navrhol, že nám ešte ukáže jedno miesto, kde si s kamarátom zamladi užili náramnú srandu. Vystúpili sme z auta ešte stále sa chechtajúc na tej srandistickej starej pani. Ostražito sme sa pozreli, či neparkujeme pod nejakým oknom, alebo balkónom, aby sme ostali už suchý. Znovu sme sa stratili v nádherných, kľukatých starobilých uličkách. Čas od času sme mali možnosť vidieť priamo do domov ako ľudia večerajú pri otvorených oknách v príjemných staromodných interiéroch. Vychádzali sme po starých vlhkých schodoch. Zastavil nás jeden chlapík, ktorý sa pýtal ako ďaleko je nejaké neurčité miesto. Bruno mu ochotne poradil, že je to 237 schodov týmto smerom. Zjavne ho to pobavilo, pretože akonáhle chlapík zašiel za roh bol na mieste, na ktoré sa pýtal. Potom nám Bruno povedal tú zábavnú príhodu. Totižto, keď bol maldší aj s kamarátom sa zoznámili s dvomi Rakuškami. Niečo vypili a šli sa kúpať nahý do mora. Ukázal nám presne miesto, a tak historka nabrala na autenticite. Lenže Rakušky nezdialali chlapčenské zámery, a tak sa stalo, že zostali v mory nahé a Bruno s kamarátom utekali s ich šatami po tých schodoch, po ktorých sme vyšli aj mi a na mieste, kde sme stáli ich hodili do mora. Pri tom sa poriadne nasmiali.

Mlčky sme sedeli v aute a Bruno telefonoval domov. Bolo asi pol druhej v noci a pri ceste sa objavovali prostitútky. Šli sme už značne unavený a tešili sme sa na posteľ a spánok. Svetlá sa mihali a domi splývali v jeden čudesný dojem. Hudba hrala.

Toto jest článok o antikvariátoch v Košiciach, ktorý mal výstf v Trištvrterevue. Pravdupovediac, neviem či bol do tohto času uverejnený.

Stručný sprievodca košickými antikvariátmi

Ja, ako dokonalý nečitateľ kníh, som ako prvú ponuku na článok do tohoto umeleckého plátku dostal stručného sprievodcu antikvariátmi. Spočiatku to vo mne vyvolalo potmehútsky úsmev, no neskôr vážne pochybnosti o mojom kultúrno-umeleckom rozhlade. Nie, že by som sa s myšlienkou prečítať si nejakú dobrú knihu predtým nezahrával, ale akosi som sa k tomu nedostal. V poslednom čase som dokonca dostal veľkú chuť prečítať si nejakú dobrú knižku. Prvý styk s knihou po dlhom čase mi sprostredkoval tino, ktorého som aj prizval na pomoc k tvorbe tohoto článku. Tino ako pravý opak mňa, čo sa týka čítania, sa jedného usmokleného dňa vybral so mnou zmapovať situáciu, ktorá vládne v Košiciach, čo sa týka antikvariátov /musím spomenúť aj domcseka, ktorý tiež prejavil snahu pomôcť/. Popri zaujímavých diskusiách na rozličné témy sme prešli celé centrum mesta a v podstate sme zistili, že v Košiciach funguje len jeden jediný antikvariát - Antiquart. Závan starých časov a zaprášené, ošúchané obaly, ktoré skrývali zožltnutý papier poznačený písmenami ma opäť posunuli bližšie k tomu, aby som začal čítať.

Lacne knihy

Pri predstave na túto predajňu sa mi slovo antikvariát derie z úst len s tou najväčšou námahou, pretože tu nepredávajú žiadne staré knižky. Nápad je to celkom jednoduchý, dohodneme sa s predajcom knižného ležiaka na nejakom slušnom podiele z ceny (knižkupec alebo distribútor je rád že za takú knižku vôbec niečo dostane), prenajmeme si priestory a predávame. Pre zákazníka je to výhoda, že dostane v podstate nové knižky za nízke ceny a každý je spokojný. Možno preto teraz na celom Slovensku vyrašili takéto predajne, podobajúce sa ako vajce vajcu (výstižnejšie by bolo ako novootvorený supermarket tomu ďalšiemu). Ten kto dokáže bez problémov ignorovať všade navôkol ležiace hordy braku vyhral, pretože sa tu dajú dostať rôzne tie detské encyklopédie za veľmi atraktívnu cenu (vhodný darček pre deti v rodine), sem tam nejaká zbierka básní alebo atraktívny román. Je to

skôr pre také konformnejšie duše, samozrejme sa tu nedajú nájsť nejaké extrémne úlety.

Kultúra (maďarská kniha)

Rovno v strede mesta, na Hlavnej ulici sa nachádza jediný čisto maďarský antikvariát aký som kedy videl (síce tvrdili, že majú aj slovenské antikvárne knihy, no tie asi pred nami vykúpili čítania chtiví čitatelia). Samozrejme je spojený aj s normálnou predajňou kníh, dajú sa kúpiť aj suveníry, maďarské časopisy a v kútiku tichučko učupená leží aj polička so slovenskými novinkami. Vládne tu celkom pohodová atmosféra. Knihy sú tu všetky staré a solídne, akoby vyšli priamo z knižnice nejakého uhorského aristokrata. Keďže moja túžba po čítaní v maďarčina je momentálne nulová, tak som stihol pozrieť len zopár kníh predtým než som odpadol nudou, a to Dumasovo Dielo IV-VI v peknej modrej väzbe. Viac som už skutočne nevydržal, ale možno nabudúce, pretože som tu cítil celkom dobre. Pre priaznivcov maďarčiny a starých kníh je tu skutočne pecka

Antiquart

Sú prechádzky jarom, aj letom, no a pri prechádzkach košickým centrom sa nedá obísť tabuľa zvodne lákajúca do útrov jedného z domov na Hlavnej (no v skutočnosti aj dá ale to by nebolo o čom písať). Je to predajňa snáď najlepšie vystihujúca pojem antikvariát. Vo vzduchu cítiť pach starých kníh zmiešaný s nejakou príjemnou vôňou, pri čo i len letmom dotyku padá omietka a všade sú až do prasknutia napchaté knihy, časopisy, platne a poskromne aj CD-čka, človeka by sa pri tých nízkych stropoch zmocnila aj klaustrofóbia. Tak isto je spojená aj s predajňou normálnych kníh, hlavne teda SF, čo však pri tom, že jej majiteľ je predsedom košického SF klubu až tak neprekvapí. Nájde sa tu kopa zaujímavých kníh, starých a tiež novších, celkom slušný počet ich ostáva v Antiquarte dlhšiu dobu, takže niet sa kam ponáhľať. Knihy sú jednoznačne určené podľa atraktivity titulu, hneď vedľa vchodu je plná truhlica zväzkov po päť korún, ceny za tie teda aspoň skutočne zaujímavé knihy sú však nie veľmi skromné, preto sa taký nezberateľ (ako napríklad ja) niekedy uspokojí iba s vizuálnym zážitkom. Tu netreba ani veľmi hľadať, človek narazí na dobré veci len tak mimochodom. Niekedy sa dokonca zjaví aj perla v podobe zoznamu výhybiek v ČSSR alebo v príručke hodnotenia akosti

krmiva, to sú jednoducho knižky, ktoré obohatia každú knižnicu uvedomelého čitateľa. Mimochodom, aj tu dostať dielo Dumasovo Dielo v modrej väzbe (a samozrejme v maďarčine). Toto je snáď najväčšia zásobáreň pre zberateľa a i čitateľa, oplatí sa vracaf každý týždeň.

Bospostreh o 11. septembri

"Američania bombardujúci civilné obyvateľstvo, ohrozujúci svetový mier, bez predloženia dôkazov vyvolali vojnu. Boh žehnaj Amerike."

Svet bez terorizmu. Svet bez chudobných, zabudnutých ľudí. Všetci sa tešia zo života a nepotrebujú sľuby od bohov, že po smrti budú vykúpení. Svet bez náboženstiev, bez neznášanlivosti. Svet bez utrpenia a bez zbraní. Trvalý mier, sloboda a prosperita na celej zemeguli. Svet bez hraníc, bez zástav, bez hrdých na štátnu príslušnosť. Raj na zemi. Ako ďaleko a ako blízko sme k tejto predstave. Ľudia odjakživa dokazujú, že každý človek túži po takomto svete v Amerike aj v Afganistane, a že vojna vždy zanechá za sebou spúšť a ľudské nešťastie, ktoré udržujú svet v stave, že ľudia na celom svete trpia a majú strach jeden z druhého. Násilie plodí násilie. Politici vedúci vojnu nikdy nevraveli ľuďom pravdu, vždy zakrývali špinu, ktorá je vo vojne nevyhnutná. Koľko filmov o vojnách sa natočilo, koľko dokumentov vyrozprávalo vojnové tragédie a ľudia sú schopní za jeden mesiac, za jeden deň, pôsobenia médií a propagandy, pod ťarchou dennodenných "problémov" schváliť vojnu. Vojnu proti terorizmu, vedenú teroristami. Opäť si ľudstvo západného sveta vybralo pohodlnejšiu cestu ako vyliečiť Zem. Niekde ďaleko nechať vyhubovať terorizmus. Akoby sa všetci teroristi rodili, žili, cvičili a pôsobili len v Afganistane, a keď ten bude čistý, nastane zlatý vek mieru, bezpečia a slobody.

Ako sa dá veriť človeku, ktorý bude radšej ničiť ľudí a celú planétu škodlivosťami z fabrík, len preto, že je to v ekonomických záujmoch jeho krajiny a pár mesiacov na to sa ten istý človek ide tváriť, že chce pre ľudstvo len to najlepšie. Ide bojovať proti krajinám podporujúcim terorizmus a nehovorí pri tom o svojej krajine, ktorá vycvičila a hostila ľudí, ktorí s jej pomocou zabili šesť tisíc jej obyvateľov. O krajine, ktorá živí svetový terorizmus, vykorisťovanie, nespravodlivosť a celý tento systém na celom svete, len preto, že to vyhovuje jej ekonomickým

záujmom. O krajine, ktorá zhodila atómovú bombu a zabila vyše sto tisíc nevinných ľudí. O krajine postavenej na hrobch jej pôvodných obyvateľov. O krajine, ktorej ľudia sa najlepšie zorientovali v kapitalisticko demokratickom systéme a našli najlepšie spôsoby ako získať peniaze. A tomu podriadili všetko. A keď na nich niekto volá, tak ho nepočúvajú. Musí zhodiť dve veže, aby si ho všimli. Kde som sa to narodil? Do sveta coca coly, peňazí a pásikov a hviezdíčiek. O čom budú hovoriť naše deti. O Bushovi ako správnom ujovi, ktorý nás oslobodil od diabla, hrozného Araba bin Ladena, alebo o ľuďoch, ktorí zmenili budúcnosť a začali byť ľuďmi. Je to naozaj tak ďaleko? Verím, že nie. Môžete povedať, že som naivný, ale hádam nie som sám.

Hrozní fanatici a divosi chcú v mene Allaha zničiť našu krásnu civilizáciu. Hoci to popierajú. Hoci upozorňujú na to, že sa budú brániť ozbrojeným útokom. Hoci ponúkajú vydať hlavného podozrivého do neutrálnej krajiny. Kto sa zamyslel nad tým, prečo sa z obyčajných detí stávajú teroristi. Kto sa zamyslel nad tým, čím musí prejsť človek, a aký život prežíva, keď jediný zmysel života vidí v zabití a umretí, aby sa dostal do neba. Kto sa zamyslel nad vetami Osama bin Ladena, kde spomína 80 ročné utrpenie islamského sveta, na ktoré nikto nereagoval, ako aj na mnohé iné trpiace národy tretieho sveta. Ako sa dá upozorniť ľudí vo "vyspelých" štátoch, ktorí si zvykli, že žijú na jednej planéte s umierajúcimi ľuďmi v domnení, že sa s tým nedá nič robiť. A terorizmus sa dá vyhubiť bombami? Všetko sa dá, len treba mať dobrú vôľu. Nie zbytočne sa uprednostňuje radšej hovoriť s dieťaťom, ako ho mlátiť varechou. Ako rýchlo by sme mohli mať raj na zemi. Len prestať byť pasívny, nevšímavý, nečinný, pohodlný, egoistický. Zmeniť svoj prístup, hovoriť, písať, filmovať, spievať, vyjadrovať svoju túžbu po mieri, po krásnom svete. Kto do teba kameňom, ty do ňo chlebom a nie oko za oko a zub za zub. Všetci sme ľudia a máme túto planétu, ktorá nám dáva priestor na spolunažívanie, na realizovanie krásnych vecí, na lásku, spolupatričnosť, prečo sa neustále deliť, nenávidieť, báť sa jeden druhého, zabíjať a ničiť. Nie na to sme tu.

"Som proti akejkolvek forme násilia, terorizmu, nepravíu, ale všetko sa musí dať riešiť mierovými cestami a empatiou. Ináč to nikam nevedie a budeme sa donekonečna naťahovať, bojovať za trvalú slobodu, zabíjať a zabíjať. A kolotoč sa bude krútiť kým sa nezničí."

Bospostreh na tému médiá

Táto téma je z asistancionalného hľadiska maximálne nepostrádateľná. Vezmime si dnešnú spoločnosť ako komunitu ľudí ovládaných médiami. Ani si to neuvedomujete a aj v tomto momente nabúravam váš názor a podkopávam základy vašich osobností. Neprejavuje sa to okamžite, no systematickým vplyvom médií sa dajú dosiahnuť neuveriteľné výsledky. Stačí sa pozrieť okolo seba. A niet úniku. Vplyv médií je vládne: billboardy, televízia, rádio, internet, časopisy, kino- tu sa dostávam k jadrú tohoto úvodu. Aj cez filmy sa dá ovplyvniť kvantum ľudí. Vezmime si napríklad veľkovýrobnú takzvaných filmov /ďalej už len brakov/ Hollywood. Buďne nás zahŕňa brakmi, z ktorých tečie krv, vystupujú modelové ľudia ako ideáli Ameriky a tým aj dnešnej spoločnosti trhovej ekonomiky. A tieto sčaby jediné filmy, na ktoré sa môže radový člen stádať ísť pozrieť do kina kupujú televízne spoločnosti, aby mali vysoké reťingy a vôbec im nezáleží na obsahu a kvalite filmov, ktorými dennodenne zavalujú stádo, navynímajúc i najmladších členov stáda, ktorí sú vychovávaní slúžiť tomuto systému. Filmové spoločnosti vyhovárajúc sa nato, že dospelí by mali sami zväžiť či nechajú dieťa pri obrazovke dobre vedia, že ich produkt sa k dieťaťu dostane, tak či tak, keď nie priamo cez ich brakové diela, tak aspoň cez rodičov, ktorých osobnosti sú tiež deformované čúmením na ich braky. Človek jednoducho nemá šancu ubrániť sa tomuto vplyvu, no má šancu tento vplyv minimalizovať a nechať preraziť svoje svedomie a ľudskosť a to tým, že nebude chodiť na braky, televízne programy si bude starostlivo vyberať skrátka nenechá sa obľbovať zlanlivo nevinnými gebuzinami chľiacimi sa z médií. Zatiaľ je to zlanlivo všetko o inom probléme, ale už sa dostávam k tomu, čo chcel tuľo týmto úvodom povedať... V každom stáde sa nájde nejaká tá čierna ovca, ktorá odmieta bečať so stádom a týmto jedincom poskytuje priestor umenie, pričom mi sme si vybrali film. A čierne ovce filmu dostávajú priestor vo filmových kluboch veľmi zriedkavo aj v niektorých televíziách. Tento priestor je pre nás veľmi vzácny. Sú to miesta, kde sa človek môže cítiť spokojne, kde nachádza únik z vplyvu komerčných médií a kde ho nikto neovplyvňuje s cieľom vytíčiť z neho, čo najviac prachov a urobiť z neho otroka systému. A tak sme sa rozhodli, že vás oboznámime s ľuďmi, ktorí vedú takéto kluby s ich pohnútkami a názormi na klubový film, s ľuďmi, ktorí chodia na tieto filmy, s ľuďmi, ktorí vedú kiná a chodia do nich, no a možno sa

pozrieme aj na ľudí z niektorej televízie. Chceli by sme prísť i nato ako sa takéto klub rodí a ako funguje v tomto systéme. Osobné pohnútky, ktoré v budúcnosti možno budú viesť k tvorbe netradičných filmov, vedenie filmového klubu, alebo nekomerčnej televízie boli príčinou výberu tejto témy.

FAMU

zážitok Juiána Bosáka

29.1. Prišli sme do Prahy asi o 6:30. Išli sme sa ubytovať. O 8:30 sme prišli pred budovu FAMU. O 9:01 som spolu s asi 30 uchádzačmi vošiel do triedy, kde sme boli oboznámení s priebehom prijímačiek. Ako prvé sme mali napísať poviedku na tému Cizí žena v cizím pokoji. Mali sme asi tri a pól hodiny. Hodinu som rozmýšľal, a potom som sa rozpísal. Písal som o tom, ako som bol ráno plný energie a optimizmu, ako som sa ubytoval v cudzom meste, zabuchol za sebou dvere hotelovej izby a išiel na isté miesto, kde sa malo udiť niečo, čo by mohlo zmeniť môj život. Ako sme tam mali napísať poviedku a mňa za tri a pól hodiny nič nenapadlo, a ako som potom vo svojej hotelovej izbe našiel cudziu ženu „moju múzu“. Potom bola pauza a išli sme sa naobedovať do reštaurácie za rohom. Potom boli testy. Literárny, filmový, výtvarný a hudobný. Na každý sme mali pól hodiny. Testy mali každý pár otázok, no z mojej strany to bola bieda. Totiž neboli všetko otázky testového typu, boli aj doplňovačky, spájačky a iné kulehy. Dalo sa opisovať i používať knihu. Ja som tak neurobil, lebo aj tak som nechcel stavať na faktografických vedomostiach, ktoré sú mojou dosť slabou stránkou. Potom sme šli s ocom do kina na film z Febiofestu Milostný denníček. Bol simultánny dubbing, ktorý bol tiež osobitým zážitkom. Je to mexický film z moderných čias, vypovedajúci o vzťahu muž a žena. Taký ľahký filmík. Potom sme šli na ubytovňu. Ešte sme si na Václaváku pozreli projekciu pod holým nebom. Dávali tam animované filmíky, tiež v rámci Febiofestu. Večer sme počúvali rádio a vyberali si filmy na ďalší deň. Zaspával som kľudný.

30.1. Zobudil som sa asi o piatej a bolel ma žalúdok. Snívalo sa mi, že som zlyhal. Potom som sa ukľudnil a ešte som zaspal, ale aj tak som bol trochu nervózny. O 9:01 som opäť naklusal do FAMU, aby som si pozrel film Kabaret a napísal o ňom rozbor. Myslel som, že nám

premietnú nejaký študentský film, ktorý nemal ešte nikto možnosť vidieť, a tak ma ani nenapadlo brať si so sebou nejakú filmovú literatúru. Napísal som rozbor a išiel som na obed. Potom sme sa vybrali na Staromestské námestie. Keď sme sa pýtali chlapíka s nohou v gipse, či ideme dobre povedal nám akoby sklamaný, že „no jo, nó...“. Na námestí bol chlapík, ktorý vystrihoval profily ľudí z papiera a pýtal za ne 100 českých korún. Chlapík, na ktorého sa zamerl bol však výtvarník a zobral si výtvor len za 50 korún a na oplátku umelcovi nakreslil karikatúru. Chlapíkovi sa to bars nepáčilo a hľadiac na kresbu krútil hlavou. Spred Orloja sme sa vybrali do kina na Vlak života. No poviem vám, že fasa film. Hovorí o židovskej dedinke, v ktorej sa rozhodnú, že sa exportujú svojim vlakom a so svojimi ľuďmi prezlečenými za nacistov do Izraela. Film je presiaknutý židovskou náturou, hudbou, atmosférou a pôsobí až rozprávkovovo ideálne, keď sa fantómov vlak a jeho cestujúci dostávajú i z tých najkritickejších situácií. Hovorí tiež o bezvýznamnosti ideológií, náboženstiev a podobných ľudských výmyslov, ktoré nie sú podstatné, podstatné je, aby sme zostali „ľuďmi“. Tento film je silný aj svojim nečakaným koncom. Asi prvý krát som zažil, že ľudia v sále zostali sedieť ticho, až kým neskončili titulky a nezažalo sa svetlo. Potom sme si ešte pozreli lytovský dokument natočený videokamerou o jednej uličke a ľuďoch v nej žijúcich, o ich desiluzórnom živote. Dosť sa tento film obracal na Boha, ako záchranu. Opäť sme sa zastavili na Václaváku a pozreli sme si zopár filmíkov. Na izbe sme niečo ziedli, počúvali sme rádijko, vybrali sme si filmy na ďalší deň a šli sme spať.

31.1. Ráno snežilo. Opäť som bol trochu nervózny. O 10:01 sme sa všetci stretli a trochu sa uvoľnila atmosféra. Trochu sme sa porozprávali. Mohol som vraj zabodovať, lebo vedúci katedry sa nás pýtal, či vieme, kto mal pracovňu v miestnosti, v ktorej sme sedeli. Prvý deň, čo sme prišli, som si všimol, že na budove je plaketa, že tu žil a tvoril Bedřich Smetana. Ja som sedel vzadu a neisto som potichu s polozdvihnutou rukou mumlal, že Smetana? Nikto nevedel a sekan ma nepočul, a tak nám to prezradil. Potom si ma po obede zavolali na 13:30, aby sa so mnou 15 minút porozprávali traja pedagógovia, a aby som im povedal pri jednoduchej scéne, kde by som kedy umiestnil kameru. Mal som zmiešané pocity. Zdalo sa mi, že môj štýl práce, hlavne na filme Keks, ktorý som im zaslal im veľmi nesesedel. Potom sme sa opäť vybrali do kina. Tentoraz sme si vybrali dva krátke videokamerou natočené francúzske filmy o dospievajúcom dievčati a

mladých školákov, rozprávajúcich o živote, škole, a tak. Ten druhý dal pekný obraz o tom, aká je škola... Boli sme v multiplexe, kde mali menšie problémy s časom a názvom predstavenia. Oco bol zatiaľ na záchode a ja som ho čakal. Keď vyšiel, hovorí mi, aby som si tam aspoň išiel umyť ruky, že tam hraje hudba. Naozaj tam hrala hudba a na stenách boli nápisy, ktoré som si natočil, v zmysle: „Ne, konzumu a momerci!“ „150,- za komerčnú sračku v super zvuku.“ „Pane Feniči, kolik vám zaplatil multiplex, že do nej naučíte chodiť lidi?“ Keď som vychádzal objavila sa strážna služba a pýtali sa ma, či som to nenapísal ja, aby som mal čo filmovať. Potom sme si ešte pozreli maďarský film Glamour, o rodičoch pravdepodobne jedného z tvorcov filmu, z ktorých otec bol Žid a matka Namka a prežili druhú svetovú vojnu. Trochu sa mi zdalo, že filmu chýbala hĺbka, a akoby sa len sklzol po povrchu. Potom sme znovu cez Václavák zamierili na ubytovňu.

1.2. Doobeda sme sa poprechádzali po Prahe. Kúpili nejaké jazzové CD. Najedli sme sa a porozprávali o nevýhodách kapitalizmu a výhodách komunizmu. Lebo ocovi nechutili ovocné guľky, ktoré sme si dali na obed a spomínal na guľky z komunizmu. Znovu o 13:30, no tentoraz už s 12 veľkými režisérmi, všetko rozhladenými /rozhnevanými/ mužmi som si sadol za jeden stôl. A porozprávali sme sa o mojich slabých testoch, o divadle /tam som sa dosť zamotal do mojej neznalosti termínov/, o mojich prácach, a podobne. Vyšiel som z miestnosti úplne červený a spotený. Ešte sme sa pomotali po Prahe, posedeli sme si na ubytovni, kde som ešte dlho premýšľal nad pohovorom a uvažoval som, čo všetko som zbabral, a čo som mohol urobiť, alebo povedať ináč. A šli sme domov. Oco na stanici ešte kupoval ledový „čeť“ a zemiakové placky, čomu chlapík nerozumel, lebo oni to volajú „bramborák“. Na necenzurované noviny nám už nezostali peniaze a 50 Sk nám nechceli rozmeniť /čo by sa za komunizmu stať nemohlo/.

29.2. So značným časovým odstupom sa telefonicky dozvedám, že bohužiaľ mi to tento rok nevyšlo. Že z tridistich, ktorý sme boli v druhom kole vybrali štyroch.

5.3. Dostal som to aj písomne.

acid | vselico

acid | liter

| scenár draft 3
 | modrožitá vracovka
strana 30 | žltá kráľovná
 | poviedka o starobu
strana 30 | m. morganová *
 | poslanstvo od
 | protinožcov
 | t.s.kangas * menšina, jazyk,
 | rasizmus
 | nedeľa - básne
 | časopis len tak 13
 | dávid má rád heraldu
strana 32 | taliansko
 | ako sme sa na výlet vybrali...
 | o topení snehu
 | scenár draft 1
 | počas rozpadu
 | časopis fakko pretrávaná
 | strava 1
 | jlov
 | časopis len tak
 | koniec sveta
 | drak
 | p.hpeg * cit stejný smily pre
 | sneh
 | slovo: pľuť
 | offzine
 | v.kaplicky * kladivo na
 | farodejnice
 | k.boyeova * kallacain
 | philip k. dick
 | diabol v hlave
 | s.king * carrie
 | r.brantigan * v melonovom
 | cukru
 | slovo: bebminton
 | zahrada
 | spektrum

: societka
 : prolog
 : matka
 : manifest
strana 31 : komin
 : incest
 : dekadencia
 : citanka
 : časopis vlna
 : radovan brenkus - básne a
 | rozhovor
 : pochvala
 : časopis muzikant
 : časopis joint
 : časopis hugo
 : zuzana gondolfova - básne
 : denník neznámeho autora
 : poklad na druhom brehu
strana 35 : sprievodca
 | košickými
 | antiquariátmi

acid | opinions

strana 37 : bospostreh o
 | 11.septembri
 : USA odstúpilo od Kjótskeho
 | protokolu
 : anketa o potrebe školy
strana 39 : bospostreh na
 | tému
 | médiá
 : anketa o referende za
 | predčasné voľby
 : článok o monitoringu
 : bospostreh o vojenskej službe
 : bospostreh a anketa o
 | útokoch nato na juhosláviu
 : článok o voľbách 98

acid | vselico

: anketa
 : bospostreh o breinerovej
 | talkshow
 : článok o anarchii v češtine
 : bospostreh o rasizme a
 | tolerancii

acid | different

: čo je to tráva
 : tibet
 : trest smrti
 : ľudské práva 2/2
strana 40 : prímačky na famu
 : silvester 2000
 : jedlo namiesto zbraní
 : rozhovor s grafiťákom
 : divadelné štúdio 23
 : zuš 2
 : zuš 1
 : filko
 : mvg - rosvelle
 : mvg - nazca
 : karol kállay - rodinný album
 : bib 99
 : rozhovor s prof. brenkusom
 : rozhovor s prof. šoffom
 : rozhovor s prof.
 | rambouskovou
 : nie je titul ako titul
 : njet nad dobré jedlo
 : kiosk pri kine úsmev
 : bagette
 : disko
 : päť minút
 : elita
 : humoristi
 : paralelné svety
 : sánkovačka

strana 2/13 .. acid | film
strana 13/29 .. acid | music
strana 30/44 .. acid | vselico

Na záver

Toto sú niektoré články
 z pripravovanej aktualizácie a
 nanovo graficky prevedenej
 stránky **acid** rovnomenného
 autora.

acidxxl.home.sk
www.zion.sk